

////////////////////// **VELKONOČNÉ ČÍSLO** ////////////////////////

**„Kto uverí a bude pokrstený, bude spasený,
ale kto neuverí, bude odsúdený.“** *Mk 16, 16*

PATMOS

ČASOPIS CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV NA SLOVENSKU PREŠOV
MAREC 2024 /// ROČNÍK 29 /// ČÍSLO 01

ROZHOVORY 04 / 08

//////////////////////

**Marián Kaňuch
Draho Poloha**

BIBLICKÉ MESTÁ 06

//////////////////////

Jeruzalem

CIRKEVNÝ ZBOR 14

//////////////////////

**Predstavenie
presbyterov**

MILÍ ČITATELIA,

v čom spočíva „veľkosť“ Veľkej noci? Určite nie v dĺžke jej trvania, veď tá je predsa stále rovnaká, ale vo veľkosti činu, ktorý sa v tento sviatok udial. Veľká noc by nemala byť veľká vo veľkosti porcií jedla, koláčov, či vyslúžky, ale veľká v otvorenosti nášho srdca prijať veľkonočnú zvesť. Najprv uvedomenie si svojej malosti, biedy, hriešnosti a potom prijatie radostnej zvesti, že Boh nás prijíma takých, akí sme, odpúšťa nám naše viny a k tomu všetkému nám daruje večný život. No nie je to niečo veľké?

Takéto pravdy však odhalíme iba v tichu, v zastavení sa. A o tom je aj naše veľkonočné číslo zborového časopisu. Prináša príbeh Eliáša, ktorý musel najprv odísť od problémov do ticha, do samoty, aby sa premenený Božou prítomnosťou mohol posunúť ďalej vpred. Viac o tom si môžete prečítať v článku o víkendovke pre dobrovoľníckych pracovníkov v zbere a v rozhovore s farárom v Žiline Mariánom Kaňuchom. Vrátime sa k požehnaniam manželstiev v rámci Národného týždňa manželstva a s manželským poradcom Drahom Polohom sa porozprávame o tom, čo ho viedlo k tejto oblasti, s akými problémami sa vo svojej praxi s manželkou stretávajú a kedy je už potrebné vyhľadať pomoc. Taktiež sa obzrieme za výročným Konventom a predstavíme Vám náhodne vybranú časť presbyterov (zvyšných v ďalšom čísle). V rámci pravidelnej rubriky o mestách sa pristavíme v Jeruzaleme. Bratovi farárovi Kočoví a Velebírovi ďakujeme za zamyslenia k Veľkej noci.

Nech k Vám aj skrze náš časopis v tichu prehovára Hospodin, nech sa dotýka Vašich srdc, zapaluje ich, aby sme všetci spoločne mohli svietiť na nebi ako hviezdy a nie ako kométy, ktoré sa zapália a potom zhasnú (viac o tom na nasledujúcich stranách). V mene redakcie Vám prajem požehnané veľkonočné sviatky!

Zuzana Martausová

ČASOPIS PATMOS

Vydáva: Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, Prešov

Redakčný kruh: Ondrej Koč, Martin Chalupka, Katarína Kendická, Zuzana Martausová, Jana Pramníková

Grafická úprava: Peter Gál

Redakcia a administrácia:

Ev. a. v. farský úrad v Prešove, Svätoplukova 11.

Registračné číslo: OÚ-X1/27/95

Ďakujeme Vám za Vaše príspevky, modlitby, finančnú pomoc a ochotu. Dobrovoľné dary, ofery a cirkevný príspevok pre cirkevný zbor môžete posielat' na číslo účtu:

IBAN: SK91 0900 0000 0000 9628 9004

Výška cirkevného príspevku v CZ ECAV Prešov na rok je **30€** za dospelého člena cirkevného zboru a **20€** za člena cirkevného zboru do konfirmácie.

Pri platení cez účet uveďte do správy pre prijímateľa meno, priezvisko a adresu.

Použité foto: 1, 3, 7, 11, 21, 24 Unsplash

Ilustrácie: StorySet 2

TLAČOVÝ FOND | DECEMBER - FEBRUÁR 2024

Všetky uvedené sumy sú v €:

Ander František, Ing. 20; Babejová Magdaléna 25; Barnová Eva 20; Benko Ladislav 10; Benková Olga 10; Bidovská Viera 20; Čarná Marta 10; Fecková Ema 10; Filipová Anna 10; Grega Ján, Ing. 10; Harčárová Jolana 20; Horenská Anna 20; Chovanová Mária 20; Jeremiáš Andrej 10; Juhás Anton 10; Jurišinová Emília 10; Kancírová Alžbeta 50; Katuščák Milan 30; Klimková Kvetoslava, PhDr. 10; Kožlejová Valéria 10; Krajiňáková Mária 10; Kuchárová Viera 15; Kuropčák František 10; Lipková Božena 20; Madzinová Alžbeta 20; Majerníková Anna 10; Majerníková Mária 20; Medňanský Karol 10; Mušinková Božena 20; Nižníková Marcela 10; Oravcová Dana 20; Paľová Olga 20; Petříková Ružena 10; Petrová Justína 20; Richtáriková Viera 10; Sepešiová Helena 10; Straková Edita 10; Šimočko Andrej 10; Šišková Ema 10; Vasilková Ludmila 10; Vernarecová Viera 70; Žilinská Magdaléna 10

Pre pohodlnejšiu platbu načítajte tento QR kód mobilnou bankovou aplikáciou:

ZAMYSLLENIE

Kríž nie je ťažký osud

Súženie, utrpenie, bolesť sa nikomu nepáčia. Človek by sa im najradšej vyhol, keby mohol. Ľudia pod tlakom utrpenia vzdychajú, žalujú sa, nariekajú. Mnohí veriaci kresťania sa domnievajú, že keď Boh svojich verných miluje, nemôže ich v živote stretávať bolesť, utrpenie, kríž. Ale Biblia nám hovorí, že viera v Boha nie je poisťkou proti utrpeniu a krížu. Kríž totiž nie je utrpenie viazané na náš prirodzený život, ale utrpenie viazané na naše kresťanstvo. Kríž znamená trpieť spolu s Kristom.

V pôstnej dobe sme mysleli viac na utrpenie a smrť Pána Ježiša Krista. On nám svojim utrpením pomáha pochopiť naše utrpenie. Vo viere prijímame Ježišove slová, že musí ísť do Jeruzalema, a že musí mnoho trpieť od veľkňazov a zákonníkov, že musí byť zabitý a v tretí deň vstať z mŕtvych. Učeníci to nevedeli pochopiť, že by Mesiáš mal trpieť a umrieť. Bolo to pre nich neprijateľné. Preto musel dvom učeníkom idúcim do Emaus povedať: Či to Kristus nemusel všetko pretrpieť a tak vojsť do svojej slávy? Jeho verní ho majú v tom nasledovať. Ježiš ich nato dobre pripravil. Povedal im všetko. Nič nezatajil. Povedal im: Kto chce prísť za mnou, nech zaprie seba samého, vezme na seba svoj kríž a tak ma nasleduje.

Peter sa s tým nevedel zmieriť. Chcel Ježiša odradiť od cesty utrpenia. V dôsledku toho musel Ježiš Petra napomenúť: Choď za mňa satan, na pohoršenie si mi, lebo nehľadáš na veci Božie, ale na ľudské. Tým povedal Petrovi vlastne toto: Stojíš mi v ceste, si protivníkom duchovného boja. Hoci to ľudsky mieniš dobre, predsa si proti Božiemu dielu. Apoštol Pavel, ktorý pochopil zmysel ľudského utrpenia, povedal: Skrze mnohé súženia musíme vojsť do kráľovstva Božieho.

Ježiš Kristus nám pomáha nosiť kríž a vyslobodzuje nás z utrpenia a smrti. Preto bez reptania máme brať na seba svoj kríž, a tak ho nasledovať. Len s krížom na pleciah môže okúsiť Božiu moc a lásku. Práve v utrpení sa s nami snáď najintenzívnejšie stretáva Pán Boh. A tým, že nás vedie aj cestou utrpenia to neznamená, že by nás chcel zničiť. Láska predsa nikdy, nikoho a nič neničí. Veď Boh je láska. On aj vtedy, keď položí na nás kríž a vovedie nás do pece súženia, dokazuje nám svoju lásku, ktorou nás chce zachrániť pre večnosť. My musíme ďakovať Pánu Bohu za každé utrpenie, lebo on nás vtedy hľadá a vedie cez kríž ku sláve, ktorá sa otvára pred nami v plnej kráse a blaženosti práve v okamihu smrti. Kríž totiž nie je ťažký osud, ale to, čo musíme znášať ako dôsledok nášho pripútania k Ježišovi Kristovi.

Kríž nie je náhodné, ale nutné utrpenie. Ono láme našu pýchu, robí nás pokornými a zblížuje nás s ľuďmi. Utrpenie nám pripomína to, že dost máme na milosti

Božej. Ono nás učí vrúcnejším modlitbám a vedie k úprimnejšiemu životu s Kristom. Kolkí ľudia by sa nikdy neboli naučili modliť a veriť, keby sa neboli ocitli v utrpení, keby neboli pod tlakom súženia.

I Pán Ježiš išiel cestou utrpenia, aby sme my nemuseli večne trpieť. Utrpenie je poslom smrti. Myšlienka na smrť nás nesmie prestrašiť. Utrpenie a smrť sú súčasťou Božích plánov. Preto Kristov utrpenie nám pomáha pochopiť zmysel nášho utrpenia a jeho smrť odhaľuje zmysel našej telesnej smrti. Pre Krista bola smrť bránou k vzkrieseniu a k osláveniu. A jeho smrť i vzkriesenie je aj pre nás cestou k nášmu vzkrieseniu a osláveniu. Tu môžeme radostne vyznávať: Kristus je náš život! Preto kresťan v utrpení nikdy nezúfa, ale zaň ďakuje.

Vezmi na seba svoj kríž! Je od samého počiatku prichystaný, musíš ho len na seba vziať. Nech sa nikto nedomnieva, že si musí nejaké utrpenie sám nájsť. Ježiš pripomína, že každý má svoj kríž pripravený, kríž Bohom pripravený a sebe primeraný. Pre každého je táto miera iná. Nieкого Boh poctí veľkým utrpením, obdarí ho milosťou mučeníckou, pri inom nedopustí, aby bol skúšaný nad svoju silu. A predsa ide o jeden kríž. Je uložený každému kresťanovi.

„Kríž nie je desivým koncom zbožného života, je priamo začiatkom spoločenstva s Ježišom Kristom. Utrpenie je zároveň poznávacím znakom Kristových nasledovníkov. Preto aj Martin Luther zaradil utrpenie medzi pravé znaky cirkvi. Kto nechce na seba vziať svoj kríž, ten stráca spoločenstvo s Kristom a nie je jeho nasledovníkom“. (D.Bonhoeffer). Amen

Ondrej Koč, zb. farár

ROZHOVOR

Ticho je kľúč

Rozhovor so zborovým farárom v CZ ECAV Žilina, Mariánom Kaňuchom, ktorý bol spolu so svojou manželkou Olinkou hlavným rečníkom na víkendovke pracovníkov v zbore pod názvom „Vertikálovka“.

Ako si sa s nami cítil na víkendovke?

S Olinkou sme veľmi radi, že sme mohli byť s Vami na tejto víkendovke. Cítili sme sa veľmi dobre, veď my sme východniari, takže sme sa cítili ako doma. Je tu prostredie, ktoré dobre poznáme. DNA prešovského zboru alebo tej skupiny, ktorá tu bola a to, ako to poznáme v Žiline, sú veľmi podobné. Bolo to pre mňa okamžite blízke, známe a priateľské prostredie. Takže veľmi dobre sa tu cítime a tým, že tu aj poznáme dosť ľudí, tak o to viac.

Je niečo, čo je úplne iné u nás ako u vás Žiline?

Nevšimol som si nič špeciálne. Čo bolo veľmi príjemné, čo som už dlhšie nezažil bolo to, že keď sa skončil sobotný program, tak sme ešte hodinu a niečo spievali. To bolo výborné, po dlhšej dobe trochu iné. Ale inak veľmi blízke a až je to zaujímavé, ako veľmi podobné.

Pestrosť služieb je zhruba rovnaká ako u Vás?

Čo sa týka služieb, ktoré sa predstavovali alebo ktoré som videl tu, máme samozrejme aj my. Akurát čo nemáme je niečo také ako Relevant a taktiež nemáme Misiu na Níle. U nás je to také iné v tom, že my máme stretnutie a tímy pre každú generáciu. Okrem služieb Božích máme spolu 8 stretnutí: Mami Club, detskú besiedku, dorast s konfirmačným tímom spolu, mládež, „Pri stole“ pre mladých dospelých, rodiny, stredné generácie a máme stretnutia seniorov. Popri tom máme ešte stretnutie žien, biblické hodiny, modlitebné spoločenstvo a spevokol. Keď som dobre postrehol, tak

v Prešove zatiaľ nie je rozbehnutá služba seniorom, že to tu končilo stredným vekom.

Môžeš nám povedať viac k službe seniorom?

Keď sme my začali robiť stretnutia seniorov, to bol „bum“. Je to teraz obrovská potreba medzi seniormi, keď v covidovej dobe zažili veľa samoty. U nás je to najväčšie stretnutie, býva 1x v mesiaci doobeda. Chodí tam asi 50 ľudí a pozývajú si ďalších svojich známych. Je to neskuťčné stretnutie. V mestách, ale samozrejme aj na dedinách, je veľa starších ľudí. Stretnutie seniorov je niečo, čo by malo byť. To musí byť takých veľkých mestských zboroch a veľmi to pomôže. To, že sú spolu, je až taká terapia pre nich.

Ako vnímaš nové výzvy a poslanie cirkvi v dnešnej turbulentnej dobe?

V roku 2033 bude 2000 rokov od vzniku cirkvi. V roku 33 bolo zoslanie Ducha Svätého, Ježiš vstúpil na nebo a vznikla cirkev. V roku 2033 to bude 2000 rokov. Ja keď tak sledujem cirkev globálne, tak badám takú jednu vec, že vo svete narastá medzi cirkvami túžba po evanjelizácii. A tento rok 2023 je taký trochu symbolický rok, aby každý počul evanjelium o Božej láske a o Božom odpustení v Ježišovi. Ja sa to snažím prenášať do slovenského kontextu, a preto máme v našom žilinskom zbore nosný text: „Pozvanie na hostinu“. Podte, všetko je hotové, Pán Ježiš pozýva na hostinu. To, kde nás Boh volá, je hostina. Je to jeden z obrazov kráľovstva. A hostina je niečo krásne. Takže čo by si mala cirkev

uvedomiť je, a to neobjavujeme ani Ameriku ani teplú vodu, že naozaj je čas byť misijný a hľadať cesty k ľuďom. To je evanjelizácia pokrstených, konfirmovaných, ktorých máme (alebo aj nemáme) a potom samozrejme aj ďalším ľuďom, ktorých máme dookola. Svet je hladný a smädný. A v týchto turbulentných časoch o to viac. Čiže evanjelizácia, potom druhý rozmer je, že cirkev by mala prinášať pokoj a zmierenie medzi Bohom a ľuďmi. Ale zároveň tá zvesť, ktorú my nesieme, je „po A“ zvesť pokoja a „po B“ je to aj zvesť nepokoja. Lebo keď niekomu hovorím evanjelium, tak ho znepokojujem, že je hriešny- ale ten nepokoj mu môže priniesť pokoj. Čiže cirkev by mala byť šíriteľom evanjelia, hlasom zmierenia, ohlasovateľom pokoja. A tretia vec, aj v kontexte toho, ako sledujem svet je, že cirkev by mala byť viac modlitebná, viac taká... poviem to tak sekulárne, trochu spomalená. Nemali by sme sa pretekať so svetom, kto je rýchlejší. Ale mali by sme žiť oveľa hlbšie a pomalšie životy. To neznamená, že máme robiť menej, byť leniví, to neznamená, že nechceme robiť, práve naopak - veľa služby, veľa práce, aj náročnej, ale úplne inak alebo možno menej a oveľa kvalitnejšie. Lebo keď sledujem ľudí, aj sekulárnych mysliteľov a ľudí, ktorí sa venujú produktivite a takým veciam, veľmi tam narastá tendencia „slow work“ (pomalá práca), „slow productivity“ (pomalá produktivita). Teda spomaľovanie nie pre spomaľovanie, ale preto, aby sme robili veci kvalitnejšie, pretože všetci žijeme strašne povrchno.

Celý víkend sa nesie v téme Eliáša. Ako ho vnímaš Ty ako biblickú postavu?

Pre mňa je konkrétne tento príbeh taký jeho „highlight“, taký kľúčový príbeh nielen pre Eliáša, ale aj pre celý dnešný svet. On tam prešiel zo svojej situácie, z obrovských tlakov, ktorým čelil – z takých, že ho to doviedlo až pomaly na hranicu vzdania sa všetkého. No ale Pán Boh sa ho dotkol, nastavil mu základné rytmy života, povedal mu: Najedz sa, napi, vyspi a povedz mi, čo ťa trápi a ja ti dám novú cestu pre život. A dám ti úlohy, že koho máš vždy pomazať. Eliáš je veľmi inšpiratívny v tomto... Keď potom človek sleduje jeho život, tak po Chórebe to bol iný Eliáš, lebo zažil Boží dotyk. Takže pre mňa je veľmi sympatický. Ten princíp, ktorý sa ja z tohto príbehu snažím aplikovať je, že kedykoľvek sa niečo stane, možno aj malá vec, je potrebné sa pýtať: Čo idem robiť? Je to jednoduché. Musím ísť na minútu alebo aspoň na sekundu nabok preč od tejto situácie a povedať: Pane Bože, toto Ti predkladám, neviem, čo mám s tým robiť. Daj mi Tvoj pokoj, daj mi Tvoju múdrosť. A Pán Boh dá svetlo. Možno nedá hneď odpoveď, nevyrieši problém, ale dá mi pokoj. Čiže je potrebné sa trochu stiahnuť, zreflektovať, čo sa stalo, pomodliť, dať to Bohu a vrátiť sa „naspäť“.

Jednou z ústredných tém Eliášovho príbehu, ale aj našej víkendovky, je ticho. Akú rolu zohráva v našom živote?

Niektorí povedali, že ticho je prvým Božím hlasom. To je zaujímavá téza. Ticho je kľúč. Žijeme v dobe hluku. Ticho je obrovská terapia. Potrebujeme ticho a znovu to znamená vedieť sa v rámci každého dňa na chvíľočku stiahnuť. Na pár minút možno sa iba zhlboka nadýchnuť alebo ísť niekde na prechádzku do lesa. My potrebujeme ticho. My ho zúfalo potrebujeme. Preto by mal každý o ticho bojovať. A keď ho na chvíľočku zažijem, aspoň na chvíľu, veľmi mi to môže pomôcť. Ja rozumiem aj tomu, že na druhej strane sa ľudia ticha boja, čo je úplne prirodzené, lebo čo sa stáva, je to, že ti prosto začnú vyskakovať nedoriešené situácie, rôzne strachy, ktoré ťa trápia, ľudia, situácie... Lebo keď je hluk a som v akcii, tak nedovolím, aby to vyplávalo na povrch, ale ja sa musím tomu postaviť, lebo ono ma to podvedome žerie. Možno to nikto nevidí, lebo ja to riešim vnútorne. Ale keď niečo vnútorne riešim, tak to ma ničí. To potrebujeme pomenovať. Podarí sa nám to, keď sa stiahneme nabok do ticha. A tam to na mňa vyskočí. Zároveň sa musíme trochu učiť, že keď to vyskočí, neutiecť hneď, ale rozmýšľať, čo to znamená. Alebo ako veriaci človek volať na Boha a vyznať, že toto je môj kríž, toto je moje trápenie, neviem, čo s tým, daj mi svetlo. A to je Eliáš znovu. Pán Boh dá svetlo, nemusí dať hneď, ale dá svetlo. Čiže ticho je veľmi dôležité minimálne aj preto, že sa človek upokojí.

Ktoré veľkonočné posolstvo Ťa tento rok najviac oslovuje a chcel by si ho odkázať našim čitateľom?

Tým, že teraz robíme dni ticha, tak ma z veľkonočných príbehov najviac oslovuje príbeh emauských učeníkov o tom, ako kráčali do Emaus. Najprv boli zmätení a cestou k nim sa pripojil Ježiš. Oni Ho nepoznali, potom spolu jedli, im sa otvorili oči a na konci sú nadšení zvestovateľa evanjelia. Na začiatku zmätení, ešte nevedia, či Ježiš vstal alebo nevstal a Ježiš sa k nim pripája na tejto ich zmätočnej ceste. Rozpráva sa s nimi, vysvetľuje im veci, jedia spolu. Potom sa im otvoria oči a sú nadšení zvestovateľa evanjelia. A to stane vtedy, keď človek stretne vzkrieseného Krista. Toto potrebujeme a toto mám veľmi rád na Veľkej noci. Druhá vec, ktorá ma oslovuje na tomto príbehu je napísaná v Markovom evanjeliu – je to jedna krásna veta: Vtedy na prechádzke v poli stretli Ježiša. Ja veľmi odporúčam prechádzky do poľa, do prírody atď. Lebo tam môžem stretnúť Ježiša, ktorý sa k nám môže pripojiť tým, že sa tam človek modlí, môžem tam premýšľať a tam Ho môžem stretnúť. Prechádzky sú zároveň veľmi terapeutické. Veľkonočné posolstvo je spojené so stretnutím s Ježišom, ale zároveň je spojené s prechádzkami. Lebo na prechádzke môžem stretnúť Ježiša.

V mene redakcie Ti prajeme naplnené veľkonočné posolstvo, ďakujeme za Tvoju a Olinkinu službu na našej víkendovke a zároveň ďakujeme za obohacujúci rozhovor!

Katarína Kendická, Zuzana Martausová

SERIÁL

Biblické mestá

Jeruzalem

Pašijové príbehy – príbehy utrpenie a smrti Pána Ježiša sa odohrávajú v meste Jeruzalem. V tejto časti série o biblických mestách navštívime práve toto mesto.

Jeruzalem patrí medzi najznámejšie a najnavštevovanejšie mestá sveta. Nie je na tom nič zvláštne, keďže ho za sväté považujú tri monoteistické náboženstvá: judaizmus, kresťanstvo a islam. Mesto leží v judských horách v nadmorskej výške okolo 750 m.n.m., asi 50 km od Stredozemného mora. Rozkladá sa na plošine, ktorá smerom na sever mierne stúpa, ale na ostatných stranách klesá prudko nadol. Na východe Jeruzalema sa týči Olivová hora. Na jej úpäti sa nachádza Getsemanská záhrada, miesto modlitebného zápasu Pána Ježiša pred smrťou. Na západnom svahu Olivovej hory sa nachádza najväčší židovský cintorín na svete. Na cintoríne sa nachádza viac ako 150 000 hrobov z rôznych období. Medzi mestom a Olivovou horou sa nachádza údolie Kidron (Cedron), cez ktoré v zimných mesiacoch preteká potok rovnakého názvu. Pán Ježiš pri svojej ceste do Getsemane prechádzal cez tento potok (J 18,1). V starozmluvných dobách cez toto údolie utekal kráľ Dávid pred svojím synom Absolónom (2S 15,23). Niektorí bádatelia tvrdia, že v tomto údolí sa Abrahám stretol s kráľom Melchisedekom (1M 14,17).

Význam názvu mesta nie je možné celkom presne určiť. Viacerí bádatelia sa prikláňajú k názoru, že sa skladá z dvoch slov: základ a pokoj. Takže označenie tohto mesta by v preklade mohlo znamenať sídlo pokoja, alebo mesto pokoja. Izaiáš (52,1) popisuje Jeruzalem ako sväté mesto, alebo aj mesto svätosti. Toto označenie vzniklo vďaka tomu, že v meste stál chrám, v ktorom sa Pán Boh stretával so svojím ľudom. Judaizmus chápal a chápe toto mesto ako také, ktorému sa žiadne iné nevyrovná. Apoštol Ján a Pavol si uvedomovali nedokonalosť pozemského Jeruzalema, ale miesto, kde Pán Boh prebýva, označovali ako Jeruzalem, ktorý je hore (G 4,26) a tiež nebeský Jeruzalem (Zj 21,2). Pozemský Jeruzalem je len predobrazom toho nebeského.

Toto mesto sa spomína v egyptských kľiatkach na začiatku 2. tisícročia pred Kristom, aj keď vtedy bolo pravdepodobne len horskou pevnosťou. Keď do Kananánu vstúpili Izraelci, patrilo Jeruzalem Jebúsejcom. Mesto dobyl izraelský kráľ Dávid. Jebúsejci sa za hradbami pevnosti cítili bezpečne, ale Dávidovi vojaci sa nečakaným spôsobom dostali do mesta (pravdepodobne vodným kanálom), využili moment prekvapenia a mesto dobyli (2S 5,6-10). Tu sa po prvýkrát spomína aj označenie tohto miesta slovom Sion. Ide pravdepodob-

ne o pôvodný názov pevnosti, ktorá tu stála. Dávidov syn Šalamún postavil v tomto meste chrám, kde bola uložená truhla zmluvy. V rokoch 597 a 587 pr. Kr. mesto dobyli Babylončania a zničili ho. Po návrate Židov z babylonského zajatia bolo znovu vybudované a opäť niekoľkokrát vážne poškodené, či vyplienené. Najhoršie to bolo v roku 70 po Kr., kedy bol zničený chrám, ktorý predtým vybudoval (či skôr dobudoval) Herodes Veľký. Odvtedy už chrám obnovený nebol. Jedinou spomienkou na toto najposvätejšie miesto Židov je časť opevnenia, ktoré bolo okolo chrámu - tzv. Múr nárekov, kde sa dodnes zbožní Židia modlia. Mnohí, ktorí na tomto mieste boli, tvrdia, že je to veľmi silný duchovný zážitok. Od 4. storočia sa mesto pretváralo na jedno z centier kresťanstva a bolo tu postavených mnoho chrámov a kláštorov. Medzi nimi najmä chrám Božieho hrobu. Tu bol podľa tradície ukrižovaný a pochovaný Pán Ježiš. To sa však nedá historicky doložiť. Nie je dôležité, kde Pán Ježiš zomrel, kde bol pochovaný, či kde vstal z mŕtvych. Dôležité je to, že sa to stalo. To je pre nás a našu záchranu zásadné.

Múr nárekov

Mesto Jeruzalem prechádzalo až do súčasnosti búrlivými obdobiami, niekoľkokrát ho dobyli moslimovia a kresťania sa ho snažili získať späť. Mesto je dnes rozdelené na arabskú, kresťanskú, arménsku a židovskú časť. Žije v ňom 936 000 obyvateľov. Izrael v roku 1950 a 1980 vyhlásil Jeruzalem za svoje hlavné mesto - je sídlom vlády, prezidenta, vládnych úradov, najvyššieho súdu a parlamentu. Niekoľko krajín uznáva Jeruzalem ako hlavné mesto Izraela, OSN a väčšina krajín však považuje za hlavné mesto Tel Aviv a niekoľko krajín najnovšie uznáva za hlavné mesto Izraela len západný Jeruzalem. Aj keď sa názov mesta prekladá ako mesto pokoja, pokoja v ňom bolo a je málo. Nech nám leží na srdci výzva Božieho Slova, ktorá nás pozýva k modlitbám za Jeruzalem a celý Izrael: Proste o pokoj pre Jeruzalem: Nech žijú bezpečne tí, čo ňu milujú! Nech je pokoj v твоjich hradbách, bezpečnosť v твоjich palácoch! Kvôli svojim bratom a priateľom hovorím: Pokoj v tebe! (Ž 122, 6-8).

Martin Chalupka

ZAMYSLENIE

Veľká noc

Marek 16,6: „On im však povedal: Nebojte sa! Hľadáte Ježiša Nazaretského, toho ukrižovaného? Vstal, niet Ho tu.“

Milý brat a sestra! Čo ti v živote robí radosť? Možno je to dobrá rodina, priatelia, dobrá práca a možno iné veci... To sú radosti viazané len k tomu pozemskému životu, ale človek potrebuje radosť, ktorá by trvala stále. A takáto radostná zvesť zaznela nad prázdnyh Kristovým hrobom ženám, ktoré prišli k hrobu v nedelu ráno, od anjela. Bola o tom, že Pán Ježiš vstal z hrobu, bol vzkriesený a žije. Bola to najslávnejšia nedela v dejinách ľudstva.

Vydesené ženy si túto zvesť nenechali len pre seba, ale priniesli ju učeníkom.

Milý brat a sestra, ako sa zachováš ty vtedy, keď počuješ z Božieho slova, že Boh hovorí práve to, čo potrebuješ poznať aj ty? Necháš si ho len v ušiach a len pre seba? Keď Boh hovorí, nech je to slovo, ktoré má zmeniť človeka, lebo Boh nepotrebuje teba, ale ty potrebuješ Jeho, preto ho šíri ďalej. Pán Ježiš sa po vzkriesení ukázal najprv učeníkom, ale aj iným ľuďom.

Učeníkom zideným v dome, kde chýbal Tomáš, sa Ježiš ukázal prvý raz, a potom aj druhýkrát. Vtedy už aj Tomáš uveril, že Ježiš žije a povedal: „Pán môj a Boh môj.“ Z pochybujúceho sa stal veriaci. Aj dnes je dosť takých ľudí, ktorí potrebujú poznať svojho Záchrancu. Pane Bože, pomôž takým, aby prišli k Tebe a aby boli zmenení, lebo ináč bez Teba všetci by sme zahynuli v svojich hriechoch.

Veľká noc hovorí práve o tom. Prináša radosť, lebo nás zbavuje strachu zo smrti, ale tiež aj strachu pred trestom na Božom súde. Je to preto, že Pán Ježiš pre

naše spasenie urobil všetko – Jeho obeť bola dokonalá. V nej mizne každý hriech a niet takého hriechu, ktorý by pre Kristovu obeť nemohol byť odpustený.

Martin Luther mal na svojom stole napísané dve slová: „Ježiš žije.“ Keď ho kedykoľvek pojal smútok, pozrel sa na stôl a to ho posilnilo.

Pán Ježiš žije a aj dnes zjavuje seba vo svojom slove. On prv, než po vzkriesení odišiel k Otcovi, zaslúbil: „Budem s vami až do konca sveta,“ a tiež „Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keby umrel, a nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa.“

Tento sľub Pán Ježiš splní pri každom, kto verí v Neho. Ale: aká je tvoja - moja - naša viera v Ježiša Krista? Aká je naša láska k Nemu? – Viera a láska k Bohu sa dokazuje cez našu lásku k blíznym. Tak znie Božie slovo: „Miluj blížneho svojho ako seba samého!“ Len tak dokážeš, že si poslušné Božie dieťa. Máme sa učiť žiť s Bohom. A ak ti niekto ublížil, zranil ťa, urobil ti zle, odpusť mu, lebo aj tebe Pán Boh oveľa viac odpustil. Pán Ježiš svojím vzkriesením dokázal, že má moc nad všetkým, je Víťazom a za cenu Jeho veľkej obete dostáva sa nám dar odpustenia hriechov, ktorý sme najviac potrebovali. On zmieril nás – hriešnych ľudí so svätým Bohom.

Pán Ježiš nás chce z tejto zeme priviesť cez otvorené dvere nebies do Božieho kráľovstva, o ktorom v Božom slove čítame: „Ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca človeku nevstúpilo, čo pripravil Boh tým, ktorí Ho milujú.“

Ján Velebír st.

ROZHOVOR

Pomoc existuje!

Draho Poloha strávil s pracovníkmi nášho zboru víkend pod názvom Vertikálovka. Poskytoval tam mentoring pre služobníkov a viedol chvály. Nakoľko sme si v zbere vo februári pripomenuli dôležitosť manželského sľubu v rámci Národného týždňa manželstva a on spolu s manželkou pracuje ako manželský terapeut, ponúkame Vám s ním obohacujúci rozhovor.

Draho, v „evanjelických kruhoch“ nie si možno až taký známy. Aký je Tvoj životný príbeh?

Narodil som sa v Prešove a ten pokladám za môj domov, kde vlastne začala moja životná púť. Moja mama je z Dolnej Zeme, zo Srbska, otec je z Prešova, preto tento úsek môjho života je poznačený tým, že som býval v Srbsku, v trošku inej kultúre. Vyvrcholilo to vlastne vojnou, aj rozdelením Juhoslávie. Okrem toho sa moji rodičia rozvádzali. Ja som si vtedy prvýkrát povedal, že robte s mojimi rodičmi niečo, niekto. Ale cirkev nebola na to pripravená. Ľudia okolo boli zaskočení. V podstate v cirkvi sa nerozvádza. Cirkev sa otočila proti, priatelia proti, rodina proti, nevedeli na to reagovať. A ja ako 18-ročný, vtedy som si povedal, že... A... Prečo nič neexistuje? To bol taký prvý môj bod, kde som sa vlastne aj pýtal tú moju otázku... Čo s týmito vecami? Vo svete to je bežnejšie, ale v cirkvi nie je. Čiže tá časť môjho života v Srbsku bola dosť poznačená zistením, aká je vlastne hodnota človeka.

Keď niekto nemá problém zabíjať, keď niekto nemá problém si tak odísť od svojich detí. Najmladšie 8-ročné, môj brat, mal vtedy 8 rokov. A tam som sa musel vysporadúvať, ako keby s takými otázkami života a hľadať niekde kotvu.

Vďaka Bohu, som strašne vďačný Bohu, že som Ho v tom mohol stretnúť... Ja som sa naň nejako, ako keby osopil, tak musím povedať, a kričal naň, že Panebože, tak ja ti dám svoj život a...Ty čo robíš? Ako keby som Ho bral na zodpovednosť. Mal som aj bázeň alebo strach, že veď Pán Boh je mocný a môže sa rozhodnúť, že urobí čokoľvek s mojím životom. Toto bol taký môj asi najsilnejší stret s Pánom Bohom. Pán Boh cez 4. Mojžišovu ma pozval slovami: Hľa, dnes ti predkladám život a dobre a vyber si žiť. Vyslovene som potreboval tieto slová takého povzbudenía, že vyber si žiť a ja som tu. Vyskúšaj, kto som. Tak toto som prežil v Srbsku. Tam som vyštudoval aj grafický design.

Potom som sa presťahoval na Slovensko do Žiliny. Tam som začal pôsobiť a stretol som aj svoju manželku.

Ako si sa nakoniec teda dostal k službe manželského poradenstva?

Musím tiež povedať, že okrem toho, že sa moji rodičia rozviedli, tak po 12 rokoch nášho manželstva sme skoro nezostali spolu ani my s manželkou. Keď sme potrebovali pomoc, lebo sme dosť odlišné osobnosti - moja manželka je rýchlejšia a ráznejšia, ja som taký pomalší, viac prežívam veci, tak sme nevedeli ani za kým veľmi zájsť. Potvrdilo sa nám, že keď si v službe, keď si vystavený pódiovým efektom, ľudia o tebe vedia - vtedy je ťažšie nájsť ľudí, ktorým vieš odhaliť svoju slabosť. No a tak sme zašli až do Ameriky pre pomoc, kde sa nám práve v tom, čo sme vlastne potom neskôr vyštudovali, venoval jeden muž, ktorý bol profesionál v svojej oblasti pre párovú prácu. Tam sme si uvedomili, že takéto rozdiely a problémy vzťahové sa dajú riešiť aj inak. Keď sme, jednak s mojou manželkou, hľadali spôsob, ako sa vrátiť spolu do služby, keďže prišli deti a my sme hľadali, čo by sme my mohli spolu robiť, ako vyťažiť z toho, že sme takíto iní, porozumeli sme, že tá rozdielnosť môže byť požehnaním, nielen pre nás, ale aj pre iné páry. To nás viedlo ešte ďalej hľadať, ako to využiť. Našli sme školu, ktorá ponúkala štipendium, plné štipendium na magisterské štúdium - rodinná a manželská terapia. Takže sme vo Wheatone, pri Chicagu, ukončili magistra psychoterapie- manželská rodinná terapia.

V tejto oblasti vzťahovej je naozaj veľká medzera. Široko-ďaleko je kresťanských psychoterapeutov, ktorí majú výcvik, alebo majú aj psychológiu, či teológiu integrovanú, strašne málo. Vtedy sme si uvedomili, že bude dobré hľadať cestu, ako na Slovensko priniesť službu, ktorá bude užitočná pre páry. Naša špecialitka je, že to robíme spolu. Tým, že využívame presne ten element, že sme odlišní. Tam, kde je to potrebné, je manželka rýchla, a tam, kde treba, aby sme boli pomalší, to viem zas pokryť ja-to vieme to tak už po 21 rokoch nášho manželstva uchopiť. A tie páry hovoria, že im to vyhovuje, že je tam aj mužský pohľad, aj ženský pohľad. Sú momenty, keď to nie je bezpečné prostredie pre nich byť spolu, tak vtedy ich rozdelíme na čas, keď ja pracujem s mužom, alebo naopak. Záleží od stavu, ale treba niekedy nájsť také prostredie, kde sa budú cítiť obaja v bezpečí. Lebo častokrát páry prichádzajú- ešte skúsme túto jednu poslednú vec pred rozvodom.

A ste už úspešní?

No otázka je, čo je úspešnosť, lebo mám pocit, že keď je vzťah alebo manželstvo v takom stave, že príliš dlho čakali na nejaký posun a že sa dostali do pozícií, keď už ani jeden nevie, či chce pokračovať a dôjde k porušeniu hraníc v rôznych smeroch, tak vtedy je treba naozaj múdrosť v tom, že či ten rodinný systém ubližuje natoľko, či manželskému páru, deťom alebo okoliu, či naozaj nie je dobre zväziť nejaké čiastočné oddelenie- kde sa potrebujú, ako keby znormlizovať obaja, a utíšiť tú

krízu. V jednom prípade, z tých všetkých, čo sme mali, žiaľ ten pár sa už nevrátil k sebe. Ale tam musím podotknúť, že prišlo vyslovene k jasnému odhaleniu, že bola tam aj porucha osobnosti. A hlavne, keď sa pár berie bez vedomia druhého partnera, že taká porucha osobnosti tam bola aj predtým, len ten dotýčný sa nepriznal...Tak to bol jeden taký prípad. Inak niektoré páry začali, prestali a o nich nevieme. Dúfame, modlíme sa, aby vedeli pokračovať. Ale sú také dlhodobejšie sedenia, z našej praxe, keď zo začiatku je každý týždeň stretnutie a potom každý druhý týždeň, keď už netreba tak často, tak každý štvrtý, teda raz za mesiac.

Chodia k vám páry iba z kresťanského prostredia alebo aj neveriaci?

Je to mix. Mám pocit, že viac z nekresťanského, necirkevného prostredia. Neutrálna pôda je v tom zmysle, že sme tam pre nich. Ak je niekto z páru otvorený, tak sa spolu aj modlíme.

Čo vnímaš, čo z našej praxe vyplýva ako taký možno najčastejší problém?

Najčastejšie páry nie sú pripravené na obrovskú zmenu príchodu detí. Deti prichádzajú z lásky, ale láska odchádza s deťmi. Teda, to sú páry s malými deťmi, ktoré vyhľadávajú pomoc, lebo si nerozumieme, lebo sme osamelí.

A ešte jedna kategória k tomu - páry s malými deťmi, ktoré stavajú domy. To je najčastejší prípad. A tam niekedy tie páry počas tohto procesu s nami si uvedomia, že z niečoho musia upustiť, musia niečo odložiť alebo nerobiť svojpomocne, ale dať to firme- aby si našli čas na seba a na svoj vzťah.

A ako by si zadefinoval, kedy už je čas navštíviť nejakého poradcu? Dokedy ešte sa snažiť to riešiť to v

dvojici, a kedy už je ten moment, že je čas prísť za nejakým poradcom?

No je to dosť individuálne, lebo keď pár je obkolesený podporným systémom, ktorý jednak má rodičov, môže pomôcť pri deťoch, tak ten pár si vie nájsť aj čas. Alebo je to spoločenstvo mladých párov, kde si vedia tak vychádzať v ústrety a pomáhať navzájom. A akonáhle ten pár sa ocitne v samote odizolovaný a nemá priestor, kde vie nájsť porozumenie, keď sa mu porozumenie nedostáva ani v rámci manželského zväzku, tak toto je jeden, povedal by som z takých signálov, že zbytočne to netreba oddiaľovať. Lebo na začiatku, keď tých zranení je menej, je väčšia sila sa naučiť novým skutočnostiam, ktoré práve tá zmena príchodu detí mohla priniesť, že odrazu on ma nepočuje. On ma nevníma, alebo ona sa už len venuje tomu dieťaťu. U žien zväčša ide o zranenia na emocionálnej rovine- že prežívam sama to, kde som, to, aká som, to, ako sa moje telo mení... Ja sama bojujem s hormónmi a podobne. Na druhej strane, muži, no ja len makám tu sám, ešte toto a ešte si nemôžem sadnúť a ešte potrebujem riešiť niečo doma a neviem ani čo to je, hej? Čiže tieto strety tam môžu vyeskalovať do takého odcudzenia, kamarátstvo sa stratí.

Lebo komunikujeme fakty, ale nie na úrovni, ktoré je podstatnejšia. Tá, ktorá pridáva farby tomu čiernobielymu svetu. A to sú tie emócie. Muži zväčša potrebujú pomôcť potom porozumieť, že hnev nie je hnev, ale možno...že sa necítim rešpektovaný, že mám stratu nejakú na druhej strane a tým pádom to príde von už len ako hnev, ale nespracováva sa to hlbšie, podstatnejšie.

Čo by si dal ako recept na šťastné manželstvo, existuje také niečo?

Taký jeden z receptov, na ktorý sme my s mojou manželkou prišli, je čokoľvek to stojí, nájsť si čas porozumieť jeden druhému. A vyslovene budovať priateľstvo, v ktorom každý jeden z nás sme tým, kým sme. Lebo manželstvo nejakým spôsobom je prostredie, kde samozrejme sa vyžadujú zmeny. Len keď jeden sa musí zmeniť na podobu toho druhého, stráca sa autorstvo, stráca sa identita. A to prináša dlhodobé vzdialenie, odpor. A preto treba si nájsť čas, kde nebudeme riešiť vlastné problémy. Kde bude nejaká zrazu hravosť. Tými všetkými povinnosťami, ktoré máme, sa prestaneme smiať. Prestaneme vnímať toho druhého ako blízku osobu, lebo ten život priniesol a prináša veľa úskalí. No a Filipanom 3 myslím je tak jasne napísané, že hľadajte to, čo je úctyhodné, čo buduje. V podstate, čo Pavel nás vyzýva, že v množstve toho hluku nás nabáda, aby sme išli a hľadali to čo je dobré, čo je chválytebné, lebo na začiatku manželstva sú ružové okuliaričky a potom po čase to prestane byť až také zaujímavé a my potrebujeme nájsť spôsob, ako neprestaneme obdivovať, hľadať...zámerne hľadám, ako

prichytiť svoju manželku pri niečom krásnom. Čo je častokrát opak toho, že: "A zase to spravila! A robí mi zle a naschvál niekedy!" Toto je zámerný postoj toho, že verím, že Pán Boh nás dal spolu, povedal áno, je to dobré a ja na odmenu toho budem iniciatívne hľadať. Myslím si, že to je taký zaujímavý recept biblický. A to ale potvrdzuje to, že keďže Pán Boh vložil do nás imágo Dei, že to je ďalší dôvod- je tam niečo Božie v nej- a to je moja úloha objaviť.

Web stránka terapia pre páry a rodiny: teparo.sk

Za rozhovor ďakuje Katarína Kendická
a Zuzana Martausová

ŽIVOT ZBORU

Požehnanie manželstiev 2024

Ako sme si s manželom sľúbili nanovo lásku a vernosť

Tak ako každý rok, aj tento rok som s napätím sledovala, čo sa bude diať počas Národného týždňa manželstva (NTM), ktorý býva v čase okolo sviatku sv. Valentína – dňa zamilovaných. Aké akcie, prednášky, súťaže, impulzy... Prešovský tím, ktorí pripravuje NTM pre Prešovský kraj, je mimoriadne kreatívny. Našla som – tanečný večer. Hm, manžel netancuje. Nejaká hra s úlohami na každý deň – dobrý nápad. Planetárium, divadlo... Týždeň začal, práca, deti, úlohy, choroby... a zrazu prešiel skoro celý týždeň, bola sobota večer a mne bolo tak trochu ľúto, že sme za ten týždeň nič „valentínske“ nestihli. ALE vedela som, že v nedeľu podvečer bude v našom kostole požehnanie manželstiev. S malou dušičkou som sa manžela opýtala, či by sme nešli aj my. Nie preto som sa bála, žeby som pochybovala o jeho láske ku mne. Skôr preto, lebo kostol nie je jeho preferované miesto, a – povedzme si úprimne – sám by s nápadom ísť na požehnanie manželstva neprišiel. Súhlasil. S modlitbou v srdci „Bože, aby to vyšlo! Aby sme na to požehnanie mohli ísť, aby nič do toho neprišlo!“ som čakala na nedeľu.

18. február 2024, 17:00 – a my sedíme v našej obľúbenej zóne kostola (asi každý má také „to svoje“) – vpredu vľavo pod kazateľnicou. Krásne piesne vysvietené na plátne s akustickým sprievodom piesní odrastených mládežníkov „oldies but goldies“. Krásna pokojná atmosféra. Kázeň sa niesla v duchu tohtoročnej témy NTM Vitamíny pre vzťah. Brat Chalupka hovoril o potrebe „vitamínov“ v manželstve. Vitamín C ako oCenenie, úCta, vitamín K ako Komunikácia, vitamín D

ako Dotyk a vitamín H (aj taký existuje) ako Hnev, resp. ako správne reagovať pri konflikte. Pri téme hnevu hovoril o dvoch postojoch ľudí v konflikte – „nosorožec“ – ktorý slovne útočí a naopak „ježko“ – ktorý sa pri ohrození stočí do klobka, uzavrie sa, nekomunikuje. Veľa ľudí si myslí, že zlý postoj je „nosorožec“, že „ježko“ je ten dobrý, lebo predsa nič zlé nerobí. Ale nie – aj nekomunikácia je rovnako hriechom ako slovná „strelba“.

A nasledovalo to krásne – samotné požehnanie. Najprv sme si čítaním z premietacieho plátna znova navzájom zopakovali sľub, ktorý sme si povedali pred skoro 15 rokmi. O tom, že budeme stáť spolu v dobrom i v zlom. V zdraví i v chorobe. V biede i bohatstve. A potom sme šli dopredu k oltáru. Išli páry – mladšie, staršie, aj tie veľmi skôr narodené. Bolo krásne vidieť, že po požehnaní manželstva túžia všetci – bez ohľadu na vek a dĺžku manželstva. Požehnanie udeľoval brat biskup VD Peter Mihoč a náš zborový brat farár Martin Chalupka.

Po záverečnej piesni niektoré páry pokračovali v manželskom „rande“ v kaviarni Relevant, kde bol pripravený kvíz a vitamínové pohostenie. My s manželom s obnoveným sľubom sme išli domov. Som rada, že aj po 15 rokoch manželstva a po rôznych lepších aj ťažších časoch si môžeme povedať: „Mám ťa rád! Mám ťa rada!“ A náš Valentín manžel zavrášil originálne ako technik – daroval mi ružu z Lega. Čo viac si už môžem v manželstve priať?

+JV

SPOLOČNOSŤ

Vyhlásenie zboru biskupov k novelizácii trestného zákona

My, evanjelickí biskupi, vyjadrujeme vážne znepokojenie nad prijatím novely trestného zákona v Národnej rade Slovenskej republiky dňa 8. 2. 2024. Máme obavy o základy právneho štátu, principiálne demokratické hodnoty, ktoré sú postavené na zodpovednosti, a nie na politickej svojvôli. Úcta k spravodlivosti a rešpektovanie zákona je jedným zo základov stabilnej a bezpečnej spoločnosti. Prispôsobovanie trestného zákona v prospech osobných alebo straníckych záujmov je neprípustné. Zrušenie Úradu špeciálnej prokuratúry, krátenie premlčacích lehôt, sprísnenie pravidiel pre kajúcnikov, zníženie trestných sadzieb za korupciu a majetkové trestné činy považujeme za morálnu destabilizáciu spoločnosti a otváranie priestoru pre korupciu a majetkovú trestnú činnosť, čo ešte viac zhorší polarizáciu a napätú situáciu na Slovensku.

Žiadame politických predstaviteľov Slovenskej republiky, aby sa zasadzovali za spoločné dobro, bez straníckych či osobných záujmov. Vážne legislatívne zmeny nech sú výsledkom odbornej diskusie s ohľadom na všetky aspekty spoločenského života. Nech sú garanciou upevňovania spravodlivosti a práva v našej spoločnosti a nie oslabovaním týchto hodnôt.

Vyzývame politických predstaviteľov, aby v napätaj a neistej spoločenskej situácii nestupňovali polarizáciu spoločnosti, ale v plnej zodpovednosti dokázali viesť k pravde, spravodlivosti a stabilite.

Božie slovo spája uskutočňovanie práva a spravodlivosti s pokojom a požehnaním a naším prvoradým záujmom je, aby aj v našej krajine vládol pokoj a mohli sme vnímať nie konflikty a spory, ale Božie požehnanie.

„Blahoslavení, ktorí zachovávajú právo a činia spravodlivosť v každom čase!“ Žalm 106, 3

S prianím Božieho pokoja a požehnania

Ivan Elko – generálny biskup ECAV na Slovensku
 Ján Hroboň – biskup Západného dištriktu ECAV
 Peter Mihoč – biskup Východného dištriktu ECAV

ŽIVOT ZBORU

Mládežnícka víkendovka

Po dlhšej dobe sa mládež rozhodla znova zorganizovať víkendovku, a to v polovici februára. Bol to víkend prežitý v Božej prítomnosti so super partiou. Rôzne vekové kategórie od 14 rokov až po vysokoškolákov sa stretli, aby spoločne prežili víkend. Išli sme spolu asi 2 hodiny vlakom do Veľkého Slavkova v Tatrách, kde sme boli ubytovaní v peknom mládežníckom stredisku Ichthys. Bolo nás takmer 30. Čakali sme, že nás bude o niečo viac, ale bolo nás dostatočne veľa na pohodový víkend. Najkrajšie na víkende boli večerné programy, kde sme mohli spoznávať Boha a Jeho názory. Mali sme tému s názvom “V strehu!”, ktorá hovorila o tom, ako si dávať pozor pred naším nepriateľom diablom, a nedať sa ním zmiasť. Naučili sme sa niečo o ňom a jeho zámeroch a taktikách, ale nadovšetko sme si povedali, že musíme

byť zameraní na Pána Ježiša. Mali sme super čas chvál v prevedení Mateja, Radky, Matúša a Peťa. Užili sme si hry, no najviac času sme strávili hraním stolného tenisu, konkrétne kolotoča. Mali sme pripravenú aj druhú večeru pre všetkých hladošov. No nezabudli sme ani na turistiku, zamyslenie, či hru tróny. Víkend prešiel veľmi rýchlo a my dúfame, že si to čoskoro zopakujeme.

Sofia Potočňáková

RELEVANT N. O.

Čas načúvania

Začiatkom februára sme sa rozhodli namiesto pravidelného plánovania venovať viac času nášmu duchovnému budovaniu a osvieženiu. Inšpiráciou nám bol rozhovor s naším známym a bratom v Kristu, Vladom Boškom, s ktorým sme sa stretli pred rokom na medzinárodnej kresťanskej konferencii ELF vo Wisle. Zhodli sme sa na tom, že naša služba musí vychádzať z úprimného a živého vzťahu s Pánom Bohom, ktorý budujeme tak, že s Ním trávime čas. Niekedy si to zamieňame za čas, keď pracujeme na Božej vinici a slúžime. To ale nie je to isté. Preto sme tento rok chceli začať časom tráveným s Ním a z toho, čo sme si tam mohli uvedomiť, bude verím, prameniť aj naša služba v Relevante počas celého roka. Oddelili sme si na to dva dni, ktoré sme strávili v lese v chatovej oblasti Drienica a ktorými nás sprevádzal Vlado krátkymi vstupmi, otázkami a podnetmi na premýšľanie a modlitbu. Viem o niečom, čo ma oddeľuje od Pána Boha? Kde sa nachádzam vo vzťahu s Bohom? Koľko času s Ním trávim? Dôverujem Mu? Rozmýšľali sme aj o našej duchovnej ceste a významných udalostiach v našom živote. Dôležitý bol aj čas, ktorý sme venovali ďakovaniu, ku ktorému nám bol inšpiráciou Žalm 103 a 16.

„Pre mňa to bol veľmi požehnaný čas, počas ktorého som mohla byť len tak s Pánom Bohom, naslúchať Mu a počúvať, čo ku mne hovorí. Veľmi som už takýto čas potrebovala a uvedomila som si, že takto sa zastaviť a byť len s Ním potrebujem pravidelne, aj v bežnom živote. Zastaviť sa uprostred povinností a počúvať Jeho hlas, rozprávať sa s Ním... cítila som obrovskú vďačnosť, uvedomila som si, koľko veľa požehnaní som prijala od Pána Boha počas svojho života a že ani v ťažkých chvíľach života ma neopustil, ale dal mi zakúsiť Jeho moc a veľkosť. Uvedomila som si, aká vzácna som pre Neho a že som Ním milovaná. Mojou túžbou je mať čas s Pánom Bohom každý deň, vyhradiť si čas pre Neho, lebo je to naozaj obrovské požehnanie.“ (Julka)

„Bol to skvelý priestor na "nádychn" a prehodnotenie priorít. Pri pobyte v prírode som si uvedomovala Božiu veľkosť. Pozorovala som krásu prírody, vysoké hory, široké polia a moje myšlienky plynuli. Uvedomovala som si, aký veľký je Hospodin a premýšľala som nad tým, aký je môj vzťah k Bohu Otcovi. Došlo mi, že sa snažím byť Bohu "nástrojom", ktorý môže používať na budovanie Jeho kráľovstva, ale vzťah s Ním konkrétnym veľmi nebudujem. On nepotrebuje moju silu, lebo si poradí aj bezo mňa, no o mne sa to povedať nedá. Potrebujem Ho, potrebujem s Ním byť v tichu a rásť v poznávaní môjho nebeského Otca. Bola som v tej chvíli veľmi vďačná, že sa môžem menovať dcérou niekoho, kto stvoril to všetko

okolo nás, nás samých i naše srdcia. Chcem Mu dať prednosť v tom všetkom zhone, aby som mohla byť tu a teraz a aby som vnímala aj to, kde ma chce mať a čo chce konať ďalej v mojom živote a aj skrze môj život.“ (Maťa)

„Pre mňa bolo najzaujímavejšie rozmýšľať o kľúčových udalostiach môjho života. Doteraz som také niečo nerobila, no dáva mi zmysel spätne zhodnotiť určitý úsek života. Mohla som sa tak vrátiť k udalostiam v mojom živote a vyhodnotiť, čo ma chcel Boh naučiť cez danú skúšku, kam ma chcel posunúť. A pozrieť sa na to, čo som sa v tej situácii naučila o Bohu. Že je verný a ak Ho poslúchnem, dá východisko z ťažkostí. 2Pt 5,7 Na Neho uvalte všetky svoje starosti, lebo On sa o Vás stará.

Zároveň som si mohla uvedomiť aj to, čo som sa v tej – ktorej situácii naučila o sebe. Že mám prijať, čo mi Boh dáva, nešťažovať sa, ale ďakovať. Mám hľadať, čo sa môžem naučiť od ľudí, ktorí sú rozdielni ako ja. Žalm 103 ma napomenul, že mám ďakovať, nezabúdať a hovoriť aj deťom, čo dobré Boh konal v mojom živote.“ (Marika)

„Čas, ktorý sme mohli stráviť na Drienici, bol pre mňa dôležitý v tom, že som sa mohla zastaviť, byť v tichu a načúvať. Bohu, sebe, aj ostatným. Uvedomila som si, ako veľmi to potrebujem. A ako je pre mňa dôležité mať takýto oddelený tichý čas každý deň. Vedome sa zastaviť a prísť na stretnutie s Bohom, ktorý na mňa čaká, každé ráno, každý večer, aj počas dňa.“ (Ada)

V tomto pôstnom období je pre nás možno trochu jednoduchšie zastaviť sa a utíšiť. Naším priáním pre nás všetkých je, aby sa to neskončilo pôstom, ale aby sme si takýto čas nachádzali každý deň počas celého roka. Čas načúvania Pánu Bohu vo svojej komôrke, čas, ktorý strávime iba s Ním, aby sme potom naplnení a občerstvení mohli ísť do toho, čo nás čaká počas dňa.

Kolektív Relevant n.o.

Koncom apríla by sme sa chceli venovať vzdelávaniu v poradenskej službe a bude priestor aj pre ľudí, ktorí by mali záujem v tejto službe rásť. Ak by ste mali záujem, dajte nám vedieť na relevant@relevant.sk

CIRKEVNÝ ZBOR

Predstavenie presbyterov v našom zbere

“Vy (spolu) ste telo Kristovo a každý osve (Jeho) úd. Niektorých totiž ustanovil Boh v cirkvi: jedných za apoštolov, druhých za prorokov, tretích za učiteľov, potom ľudí divotvornej moci, ďalej s darom uzdravovať, pomáhať, spravovať a hovoriť (rôznymi) druhmi jazykov.” 1 Kor 12, 27 - 28

V rámci výročného Konventu nášho zboru boli do funkcie zvolení noví alebo “staronoví” presbyteri. Úprimne im ďakujeme za ich ochotu, za ich službu a vyprosujeme pre nich Božiu múdrosť pri dôležitých rozhodnutiach. Oporou vedenia zboru, ktoré tvoria 3 farári, dozorca a zástupca dozorcú, je 14 presbyterov a 12 kurátorov. Postupne by sme Vám ich všetkých chceli predstaviť. Výber prezentovaných presbyterov v aktuálnom čísle je náhodný, v nasledujúcich číslach nášho časopisu budú mať priestor ostatní.

Krátku vizitku zvolených presbyterov nájdete aj na našej zborovej webovej stránke: www.patmos.sk. Zároveň sme ich zapojili do krátkej ankety súvisiacej s vyjadrením biskupov k novelizácii trestného zákona (uverejnené na strane 12).

STANISLAV URBANEC, Prešov

Vyšetrovateľ Policajného zboru SR s odbornou špecializáciou na odhaľovanie a vyšetrovanie trestnej činnosti páchanej na úseku životného prostredia. Zároveň študuje právo. Presbyter od r. 2024, teda nováčik.

Na našom zbere sa mi páči: Pod slovom „zbor“ ma ako prvé napadne naše nedelňajšie spoločenstvo v chráme. Je pre mňa vzácnym miestom, kde sa môžeme stretávať s naším Bohom, načúvať jeho slovu, ďakovať za každodennú ochranu, milosť a požehnanie a prosiť ho o odpustenie hriechov ... slobodne a spoločne. Všetci sme si rovní. Chvála Bohu za kresťanskú cirkev i náš zbor.

Ciel mojej služby ako presbyter: Mojmím cieľom, ako nováčika, bude učiť sa múdrosti skúsenejších a slúžiť nášmu zboru čestne, spravodlivo a zodpovedne.

Oblúbený verš: Mich 6:8 „Hospodin ti oznámil, človeče, čo je dobré a čo žiada od teba: len zachovávať právo, milovať láskavosť a v pokore chodiť so svojim Bohom.“

Stanovisko: Vzhľadom na to, že v služobnom pomere musím byť apolitický, svoje stanovisko nepripájam.

SLAVOMÍR KUŠNÍR, Prešov

SPINEA - Supervízor výroby, zástupca zborového dozorcú od roku 2023

Na našom zbere sa mi páči, že je v ňom toľko rozmanitých služieb. Za všetkými týmito službami sú ochotní ľudia, ktorí prijali Božie volanie (šepkanie) a venujú niečo zo svojho času, talentu, financií pre službu svojim bratom a sestram.

Ciel mojej služby ako zástupca zborového dozorcú: Zapojiť do služby a finančnej podpory pre tento CZ čo najviac ľudí, aby ľudia vnímali, že tento CZ rastie aj vďaka ich talentom, ktoré im Pán Boh zveril.

Oblúbený verš: Rim. 8.31: „Keď Boh za nás, kto proti nám?“

Stanovisko k vyhláseniu biskupov: Plne sa s ním stotožňujem. Žiaľ, aktuálna vláda hasila to, čo ju najviac páľilo, teda znižuje tresty napr. za korupciu. Čo iné by nútilo týchto politikov venovať toľko energie tomu, aby si presadili takéto zmeny v trestnom zákone?

MAREK BAČO, Prešov

SZČO kúrenie, voda, plyn, presbyter od roku 2012

Na našom zbere sa mi páči, koľko ľudí je zapojených do fungovania zboru, koľko služieb ponúka tento zbor pre rôzne vekové kategórie a koľko tu je ochotných ľudí slúžiť. Pán Boh požehnáva tento náš zbor.

Ciel mojej služby ako presbyter: vidieť potreby nášho

zboru a prakticky ich riešiť (ak je to v mojich silách a schopnostiach), modliť sa za náš zbor, farárov, ľudí.

Oblúbený verš: Izaiáš 41,10: „Neboj sa, lebo ja som s tebou, nepozeraj ustrašene vôkol seba, lebo ja som Boh tvoj! Posilním ťa a pomôžem ti i podopriem ťa svojou spôsobosnou pravicom.“

Stanovisko: Súhlasím s vyhlásením stanoviska biskupov k trestnému zákonu.

DUŠAN MIŽIŠIN, Vyšná Šebastová

Dôchodca, presbyter
od roku 2012

Na našom cirkevnom zbore sa mi páči spôsob, ako sa v cirkevnom zbore pracuje s veriacimi, aby neboli evanjelikmi iba na papieri, ale aby sme ich pritiahli na služby Božie. Veľmi dobrým príkladom sú rodinné služby Božie, ktoré navštevuje čoraz viac veriacich. A samozrejme množstvo aktivít, ktoré sú v cirkevnom zbore organizované.

Cieľom mojej služby ako kurátora je starostlivosť o majetok fílie, v našom prípade zvonica, ktorá akútne v tomto roku potrebuje obnovu náteru strechy a vonkajšieho plášťa. Na cintoríne chceme s veriacimi fílie dokončiť vodovod, ktorý sme začali robiť za pomoci obecného úradu v minulom roku. Samozrejme, budem sa aktívne podieľať pri výbere cirkevného príspevku na fílii.

Oblúbený verš: Lukáš 18, 16: „Ježiš riekol: Nechajte deti a nebráňte im prichádzať ku mne, lebo takých je kráľovstvo nebeské.“

So stanoviskom biskupov k trestnému zákonu nie som stotožnený, nakoľko to považujem za vmiešavanie sa evanjelickej cirkvi do politiky.

JÁN ČERENSKÝ, Prešov

Konateľ spoločnosti,
presbyter od roku 2023

Na našom zbore sa mi páči: jednota, všestrannosť a že napriek našim mnohým nedokonalostiam Pán Boh koná svoje dielo cez nás

Cieľ mojej služby ako presbyter: zjednotiť dlhodobé ciele / víziu pre náš zbor

Oblúbený verš: Kazateľ 3:14-15: „Poznal som, že všetko, čo činí Boh, trvá naveky; nič k tomu pridať nemožno a nič nemožno z toho ubrať. Boh to tak zariadil, aby sa Ho ľudia báli. 15 Čo je, bolo už dávno, čo sa má stať, už dávno bolo; a Boh znovu vyhľadáva, čo sa pominulo.“

1.Tim 4:12: „Nech nikto tebou nepohrdá pre tvoju mladosť, ale buď vzorom veriacich v reči, správaní, láske v duchu, vo viere a v mravnej čistote.“

Stanovisko k vyhláseniu biskupov: Stotožňujem sa s vyhlásením biskupov, všetky doterajšie kroky aktuálnej vlády vážne ohrozujú demokratickú budúcnosť Slovenska a v oblasti medzinárodných vzťahov smerujú k izolácii, stávame sa nedôveryhodným (ne)partnerom.

KATARÍNA KENDICKÁ, Prešov

IT – operation manager,
presbyterka od roku 2024

Na našom zbore sa mi páči, že je to môj duchovný domov, kde som vyrástla a našla v ňom spoločenstvo bratov a sestier, kam patrí. Spoločne tvoríme duchovnú rodinu, ktorá si môže navzájom slúžiť.

Cieľ mojej služby ako presbyter: slúžiť Pánu Bohu tak, ako najlepšie viem pre potreby nášho zboru

Oblúbený verš Jer 29,11-12: „Lebo ja poznám úmysly, ktoré mám s vami- znie výrok Hospodinov- úmysly smerujúce k blahu a nie k nešťastiu: dať vám budúcnosť a nádej. Keď budete volať ku mne, keď prídete a budete sa modliť ku mne, vypočujem vás.“

Stanovisko: Ako kresťania máme obavy z morálneho dopadu tohto zákona na našu spoločnosť, ako aj všetky ostatné aspekty spomenuté v danom stanovisku. Plne podporujem stanovisko biskupov k novele trestného zákona.

JÁN PARTILA, Prešov

Invalidný dôchodca,
presbyter od roku 2024

Na našom zbore sa mi páči, že dokáže slúžiť všetkým generáciám a spájať ich do jednej nádhernej Kristovej nevesty

Cieľ mojej služby ako presbyter: pomôcť nášmu zboru rásť duchovne, ale aj materiálne. S počtom bratov a sestier v zbore pribúda materiálnych potrieb na zabezpečenie služieb CZ

Oblúbený verš: Jozue 1,9: „Veď som ti prikázal: Buď silný a odvážny. nestrachuj sa a nezúfaj! Lebo Hospodin, tvoj Boh, bude s tebou, kamkoľvek pôjdeš.“

Stanovisko k vyhláseniu biskupov: Som presvedčený, že stanovisko k pokrievaným zákonným normám je úplne na mieste. Som za to vďačný Bohu, že aj takto sa snažíme prostredníctvom našich biskupov budovať Božie kráľovstvo na našom Slovensku.

JURAJ ŠIMOČKO, Drienovská Nová Ves

Misijný pracovník v
Tréningovom Centre
Kompas (Riaditeľ KPM),
presbyter od roku 2024
(jedno funkčné obdobie
bol presbyterom
v ECAV Košice)

Na našom zbore sa mi páči: je to miesto povzbudenie a načerpania. Páči sa mi, že náš zbor pracuje s rôznymi vekovými skupinami a záleží nám, aby čo najviac ľudí mohlo spoznať Krista.

Cieľ mojej služby ako presbyter: mojou túžbou je byť súčasťou toho, čo Pán Boh koná v našom zbore a som veľmi rád, že budem môcť viac nahliadnuť "pod kapotu" fungovania zboru. Som, samozrejme, pripravený pomôcť akokoľvek budem vedieť a môcť.

Oblúbený verš: Ján 15,5: „Ja som vínny kmeň a vy ste ratolesti. Kto zostáva vo mne a ja v ňom, ten prináša veľa ovocia, pretože bezo mňa nič nemôžete činiť.“

Stanovisko k vyhláseniu biskupov: Plne sa stotožňujem s vyhlásením biskupov a tiež som bol pobúrený, keď sa ku mne dostávali správy o zmenách, ktoré táto vláda zavádza.

MARIÁN DAMANKOŠ, Prešov

Učiteľ, presbyter
od roku 2006

Na našom zbore sa mi páči, že sa v ňom pracuje so všetkými generáciami a že sa hľadajú nové formy zvestovania evanjelia.

Cieľ mojej služby ako presbyter: prispieť k vytváraniu komplexnej ponuky pre každého člena cirkevného zboru

Oblúbený verš: Matúš 22, 37 – 39: Odpovedal mu: Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou myslou. To je veľké a prvé prikázanie. A druhé je mu podobné: Milovať budeš blížneho ako seba samého.

Stanovisko: Vítam toto stanovisko bratov biskupov. Považujem ho za jasné a zrozumiteľné prejavenie názoru slobodnej cirkvi, ktorá chce byť „solou“ aj „svetlom“.

IGOR MATIS, Žipov

Dôchodca, presbyter od roku 1988

Na našom zbore sa mi páči, že sa pracuje s mládežou a to od najmladších detí, konfirmandov až po dorast. Deti sú naša budúcnosť, preto je potrebné do nich investovať čas.

Cieľ mojej služby ako presbyter: keďže som už v dôchodcovskom veku a v presbyterstve patrí medzi najstarších členov, mojím cieľom je tak ako doteraz vo svojej fílii Žipov poslúžiť bratom a sestram v evanjelických rodinách pri výbere cirkevnej dane, roznieť časopis Patmos, informovať o cirkevných akciách. Rád pomôžem aj pri fyzických prácach, pokiaľ mi to dovoľí zdravie.

Oblúbený verš: 1 Pet 5,7: „Na Neho uvalte všetky svoje starosti, lebo On sa stará o vás.“

CIRKEVNÝ ZBOR

Výročný a volebný konvent CZ ECAV Prešov

Dňa 25.2.2024 sa v priestoroch Dvorany Kolégia BUVD konal zborový Výročný a volebný konvent. Prítomných konventuálov som privítal a vyrušil otázkou, kto z nich sa na konvent vopred tešil? Štatistiky za posledné roky a porovnanie s bežnými Službami, sú také, že ľudia na konvent nechodia veľmi radi. Počet konventuálov v priebehu programu vždy rapídne klesá, preto sme aspoň zmenou miesta chceli vyjsť ľuďom v ústrety a zabezpečiť príjemnejšie a teplejšie prostredie pre dlhšie rokovanie.

Bratia a sestry, je potrebné si uvedomiť, že Výročný konvent je jeden z najdôležitejších dní cirkevného zboru. Spoločne vyhodnocujeme uplynulý rok. Formou Kňazskej správy prinášame informácie o celozborovom živote, ako aj o tom, čo všetko sa realizovalo. Som veľmi vďačný, že aj napriek nemoci a dlhej a nepríjemnej hospitalizácii sa podarilo bratovi farárovi Kočovi túto Kňazskú správu napísať. Ďakujeme Pánu Bohu, že mu dal k tomu dostatok síl.

spoločnej diskusii. Verím, že vám veci týkajúce sa nášho zborového života nie sú ľahostajné. Svoje podnety, otázky a postrehy môžete taktiež kedykoľvek zasielať na môj e-mail: m.ilko@patmos.sk

Počas výročného konventu sa konali voľby, kde sme volili na ďalšie 6- ročné funkčné obdobie presbyterov, kurátorov, kostolníkov a kantorov. Všetkých týchto zborových funkcionárov vám budeme postupne predstavovať aj v tomto časopise, či na našej zborovej stránke www.patmos.sk. Na spoluprácu s novými, aj so staronovými presbytermi sa veľmi tešíme a prajeme im Božie vedenie a múdrosť do ich služby. V časti Správy o hospodárení cirkevného zboru som porovnal príjmy a výdaje za posledné roky. Vyjadril som vďačnosť, že aj za výraznej pomoci ochotných darcov môžeme mať v zbore rozbehnuté rôzne služby. Napriek trendu stúpajúcich príjmov som vyjadril potrebu pribrzdiť ešte viac stúpajúce výdavky, ktorých tempo by sme v budúcnosti nemuseli zvládať a preto je potrebná optimalizácia.

DRUH SLUŽBY	VARIABILNÝ SYMBOĽ	PLÁN VÝDAVKOV NA ROK 2024	AKTIVITY NA ROK 2024
P. Urbanec	1111	1 000,00	Koordinácia misií, aktivít, práca s mládežou
Detická besiedka	2222	3 000,00	Letný detský tábor, pomôcky počas roka
Detský spevokol	3333	500,00	Elektrický klavír
Dorast - mladšia mládež	4444	5 500,00	Dorastový letný výlet, Jarná vikendovka
Staršia mládež	5555	700,00	Letná opekačka, občerstvenie počas roka
Konfirmanti	6666	1 500,00	Konfirmantské vikendovky
Vertikalovka	7777	3 500,00	Sústredenie pre dobrovoľníkov v zbore
Rodinné služby	8888	4 500,00	Silvestrovský výlet, letná opekačka
Muži - mužom	9999	200,00	Réžia počas stretnutí mužov v roku
KECY	1010	1 500,00	Letný anglický konverzačný tábor
Relevant	2020	10 000,00	Opatrov. služba + práca s mládežou v ohrození
MAMIKLUB	3030	250,00	Réžia počas stretnutí mamičiek v roku
Spoločenstvo žien	4040	200,00	Réžia počas stretnutí žien v roku
Technika	5050	475,00	Stojany na repr., predlžovačky, multikábel
Spevokol SION	6060	500,00	Réžia stretnutí spevokolu počas roka

V správe je taktiež súhrn všetkých aktivít, ktorých je v našom zbore naozaj dosť. Venujeme sa každej vekovej generácii a viera v živého Boha a spoznávanie Jeho vôle pre náš život je to, čo nás spája. Na Výročnom konvente taktiež plánujeme aktivity v nadchádzajúcom roku a schvaľujeme rozpočet. Mojou túžbou je, aby sme v budúcnosti tento čas trávil menej formálne a pri

Bratia a sestry, sme veľmi vďační za každého ochotného darcu a uvedomujeme si, že bez vašej finančnej podpory by mnohé činnosti v našom zbore nemohli fungovať. Žiaľ, mnoho ľudí si myslí, že cirkev je financovaná štátom, ktorý prispieva na bežný chod zborov. Pravda je taká, že štát prispieva na cirkev, konkrétne na platy duchovných vo výške minimálnej

mzdy, cez Generálny biskupský úrad. Celá réžia a všetky opravy sú realizované aj za pomoci vyzbieraného cirkevného príspevku, či milodarov. Medzi najväčšie položky rozpočtu patria platby za energie, ktoré sa v poslednom roku niekoľkonásobne zdvihli. Ďalej sú to opravy budov ako je fara, zborový dom, kostol a príspevky do seniorátu, dištriktu či Fondu finančného zabezpečenia. Konkrétne sumy a rozpočet ste mali možnosť vidieť v Kňazskej správe.

Náš zbor ako najväčší cirkevný zbor na Slovensku má množstvo aktivít počas roka, ktoré nazývame: "misijné aktivity". Som veľmi vďačný dobrovoľníkom, ktorí sa počas roka na úkor svojho času venujú všetkým generáciám v našom zbore. Každá zo služieb má dopredu pripravený plán práce na rok a s tým spojené aj finančné požiadavky od zboru.

Žiaľ, v tomto roku ako cirkevný zbor nevieme naplniť všetky potreby jednotlivých sekcií, ako to bolo v minulých rokoch. Preto potrebujeme pravidelných prispievateľov, ktorí hoc menšími sumami, ale pravidelne budú prispievať na chod jednotlivých služieb. Každý príspevok, či už malý alebo väčší, má schopnosť priniesť pozitívne zmeny a podporiť naše spoločenstvo."

V nasledujúcej tabuľke nájdete rozpis jednotlivých služieb, prislúchajúci variabilný symbol k danej službe, ročný plánovaný rozpočet - výdavky a plán, ktorý chcú naplniť.

Ďakujem krásne za vašu podporu, veríme, že aj modlitebnú, pri naplňaní misijných potrieb v našom zbore. Ste veľmi dôležitou súčasťou zboru a tešíme sa, že môžeme byť spolu s vami súčasťou JEDNEJ RODINY v zmysle 1. Kor 12: 14 - 26.

Svoje dobrovoľnícke dary môžete posilať na číslo zborového účtu: **SK91 0900 0000 0000 9628 9004**

Ďakujeme krásne,
Miroslav Ilko - zborový dozorca

PREČO A AKO PLATIŤ CIRKEVNÝ PRÍSPEVOK

Čo je cirkevný príspevok?

Je to finančný príspevok, ktorým prispieva člen cirkevného zboru na fungovanie jeho vlastného cirkevného zboru. V CZ Prešov sa jedná o sumu 30,00€ ročne na dospelého človeka. Ide teda o príspevok vo výške 2,50€ mesačne, čo je cena za jedno cappuccino.

Na čo sa používa cirkevný príspevok?

Platením cirkevného príspevku si plníme jednu z povinností, ku ktorým sme sa zaviazali už tým, že sme členmi našej cirkvi. Platenie cirkevného príspevku je definované v ústave Evanjelickej cirkvi a. v. ako jedna z povinností evanjelika. Finančné prostriedky získané zaplatením cirkevného príspevku používa cirkevný zbor v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý je predložený

predsedníctvom cirkevného zboru na výročnom zborovom konvente. Rozpočet schvaľuje zborový konvent, teda zhromaždenie všetkých dospelých členov zboru. Plnenie rozpočtu kontroluje hospodársky výbor a zborové presbyterstvo. Medzi najväčšie položky rozpočtu patria platby za elektrickú energiu, plyn, vodné a stočné, opravy kostola, opravy fary a zborového domu, príspevky do seniorátu, dištriktu a do Fondu finančného zabezpečenia. Ďalej sú to príspevky na prácu s deťmi, mládežou a rôznymi skupinami členov cirkevného zboru, ktoré súhrnne nazývame „misijné aktivity“.

Cez platenie cirkevného príspevku platíme aj farárov?

Iba čiastočne. Plat farárov sa skladá z viacerých častí, ktoré obsahuje platová tabuľka schválená synodou ECAV. Prvou časťou platu farára je suma vo výške minimálnej mzdy, ktorú platí Generálny biskupský úrad zo štátneho príspevku. Druhou časťou je príplatok z Fondu finančného zabezpečenia, do ktorého náš cirkevný zbor prispieva, podľa odpracovaných rokov vo výške maximálne 253,00€ mesačne v hrubom. Tretou časťou platu farára je hodnotný príplatok taktiež z Fondu finančného zabezpečenia vo výške cca 52,50€ mesačne v hrubom.

Akým spôsobom sa platí cirkevný príspevok?

Časť ľudí platí cirkevný príspevok v hotovosti do pokladne na farskom úrade. Iná skupina platí prevodom na bankový účet cirkevného zboru jedenkrát ročne. Osobne odporúčam platiť cirkevný príspevok zadaním trvalého príkazu na bankový účet cirkevného zboru. Výhodou tohto spôsobu platenia je najmä fakt, že cirkevný zbor takto získa pravidelné príjmy a nie nárazové platby ako sa to deje pri hotovostných platbách. Náš zbor tak môže lepšie plánovať svoje aktivity, keďže príjmy budú dopredu vypočítateľné a pravidelné.

Kto má platiť cirkevný príspevok?

V ideálnom stave by mal cirkevný príspevok platiť každý dospelý člen zboru sám za seba. Za nedospelé deti platia rodičia. Je nevhodné, ak za dospelých a zarábajúcich členov zboru platia ich rodičia, často penzisti s nízkymi príjmami. Aj v tomto prípade je treba mať na pamäti, že cirkevný zbor poskytuje svoje služby všetkým členom zboru a slušný veriaci človek vie, že každá služba niečo stojí. Platiť teda má každý dospelý člen za seba.

Odporúčania:

Biblické odporúčanie: mesačný trvalý príkaz na účet cirkevného zboru vo výške 10% z mesačného príjmu dospelého človeka. Účet SK91 0900 0000 0000 9628 9004. Do správy pre príjemateľa napíšte Priezvisko a meno člena CZ. Variabilný symbol uveďte podľa rozpisu na aký účel - službu chcete svoj príspevok uviesť. Ďakujeme!

Marián Damankoš

Vertikalovka: Cesta obnovy *- víkendovka pre pracovníkov v zbore*

Jedenkrát do roka sú dobrovoľnícki pracovníci v jednotlivých službách nášho zboru pozývaní na víkendovku pod názvom „Vertikalovka“. Ako už samotný názov naznačuje, ide o čas, kedy sa máme pozrieť zdola nahor, teda na Boha, ktorý je El Roi – Boh, ktorý vidí. Náš misijný pracovník Peter Urbanec privítal približne 60 účastníkov s povzbudením, aby počas nasledujúcich 3 dní našli útočisko v tóni Najvyššieho tak, ako ho našla Hagar so svojím synom na púšti. Tak, ako ona našla občerstvenie v tieni, tak bola táto víkendovka pre jej účastníkov priestorom, aby sa napili a občerstvili pri Božom Slove, chválach, modlitbách a vzájomných rozhovoroch.

Ústrednou témou bol Eliáš a jeho príbeh zaznamenaný v 1 Král 19, 1-21. Jednotlivými veršami nás počas 3 dní viedol Marián Kaňuch s manželkou Olinkou.

Príbeh Eliáša zachytený v daných veršoch bol rozdelený do 3 častí, v každej z nich rezonuje viacero zaujímavých a oslovujúcich myšlienok. Stručné spracovanie kázni ako odzneli Vám ponúkame v nasledujúcich riadkoch.

Vo veršoch 1-7 čítame, že Eliáš prežíval ťažké obdobie. Až také ťažké, že vyznáva Bohu, aby si vzal jeho život. Utiekol pred Ízebel do púšte, ktorá je na viacerých miestach Biblie miestom stretnutia s Bohom. Aj my máme častokrát pocit, že sa nachádzame na púšti, v problémoch. Práve v tých časoch je nám však Boh najbližšie. Eliáš potreboval odísť z bojiska, preč od ľudí, zanechal dokonca aj svojho sluhu a pokračoval sám do púšte. Dôležitý moment pre ľudí, ktorí prechádzajú trápením – vyhradiť si čas na samotu. Vyčerpaný Eliáš si lahol a zaspal. Vtom prichádza anjel, dotýka sa ho a hovorí mu: „Vstaň a jedz.“ Je veľmi dôležité dodržiavať pravidelné rytmy v živote – jedlo, spánok, odpočinok –

všetko to nás môže fyzicky posilniť. Boh hovorí: Podťe ku mne všetci a ja Vám dám odpočinutie. Potrebujeme byť sýti a odpočutí, aby sme boli pripravení na službu Bohu. Eliáš teda jedol a spal, až potom bol ochotný počúvať a vykonať Boží pokyn: „Vstaň a chod“. Eliáš našiel silu, neostal vo svojej „depke“ a napriek tomu, že nemal odpovede na svoje otázky, sa nezasekol, ale šiel do neznáma v ústrety novému životu. Je dôležité, aby ľudia, ktorí sú v problémoch neostali sami, nezatiahli rolety pred svetom, ale aby vyšli z tohto stavu, urobili krok vpred. Čo je veľmi oslovujúce v týchto prvých 7 veršoch je fakt, že Boh sa nás dotýka „na púšti“ – v tichu a v samote, napĺňa naše fyzické potreby a dáva nám silu vykročiť vpred. Je to fungujúci mechanizmus: ťažká cesta – prerod na púšti – nová cesta. Alebo inak: cesta, po ktorej kráčame, sa občas rozsype (dezorientácia), ale v čase na „púšti“ nastáva proces reorientácie, ktorá nás navedie na nový smer. Záver prvej témy teda bol: Chod, zatvor sa do svojej komôrky (je dobré mať jedno svoje vyhradené miesto), modli sa a dostaneš, čo potrebuješ. Niekedy je to proces, veci trvajú dlhšie, ale cesta je ticho. Eliáš zostal sám, Boh prichádza do jeho samoty. Keď má človek úzkosť, vtedy mu pomôže prítomnosť druhého človeka. Nie je potrebné nič hovoriť, iba pri ňom jednoducho byť. Anjelova prítomnosť vyriešila Eliášovu samotu. Aj keď nemáš odpovede na všetky svoje otázky, pokračuj tak ako Eliáš.

Verše 8-14 hovoria, že Eliáš putoval symbolicky 40 dní a 40 nocí na vrch Chóreb (vrch na Sianjskom poloostrove). Tam vošiel do jaskyne, kde k nemu opäť prehovoril Hospodin a pýtal sa ho: „Čo tu robíš, Eliáš?“ On Mu vyznáva, že príliš horlil za Hospodina, ktorého Izraelci opustili, že ostal sám a ešte k tomu ho chcú aj zabiť. Eliáš si vylial srdce pred Bohom. Urobme to aj my – vylejme pred ním svoje srdcia, povedzme Mu, kde sme,

kde sa nachádzame, čo nás trápí, pomenujme svoj stav. Potom povedal Boh Eliášovi: „Vyjdí, poď von z jaskyne, zo svojej tmy.“ Boh pozýva Eliáša vyjsť z jeho jaskyne, z jeho sveta. Zrazu sa strhol silný víchor, nastalo zemetrasenie, prišiel oheň, ale v ničom z toho nebol Hospodin. Až kým nezašumel jemný šelest. Vidíme tu jasné opozitum: hrmot-ticho. V tichu prichádza Boh, v tichu sa rodí jasnosť, vyjasňujú sa myšlienky. Najväčší problém je pre človeka zostať v tichu sám. Žijeme v hlučnej dobe, je ťažké nachádzať pauzu medzi povinnosťami, ruchom, ľuďmi. Už aj Martin Luther povedal: „Šelest lístia môže byť Božím hlasom.“

Vo veršoch 15-21 pokračuje Eliášov príbeh ďalej. Po návšteve v jaskyni mu Boh hovorí: „Chod' a vráť sa...“. Boh od neho nevezal nebezpečenstvo, ale dal mu uistenie, že bude s ním a dal mu silu toto trápenie zvládnuť. Boh od nás nezoberie ťažkosti, ale dá nám silu, aby sme ich zvládli tak ako Eliáš. Náš príbeh nekončí v jaskyni, v izolácii od ľudí, od spoločenstva, ale musíme sa vrátiť. Eliáš dostáva dokonca 3 úlohy – pomazať Chazáela za kráľa nad Sýriou, Jehúa za kráľa nad Izraelom a Elízea za proroka. Eliáš mal pocit, že bol jediný, ktorý horlil za Hospodina, ale v tomto texte sa spomína ďalších 7000 ľudí, ktorí nesklonili kolená pred Baalom a ktorých ústa ho nebozkávali. Niekedy aj my máme pocit, že sme sami jediní, ktorí slúžime, ktorí sa trápime, žijeme v dobe „ja“, lutujeme sa, vidíme iba seba, ale nevidíme mnohých ostatných, ktorí tiež slúžia, tiež sa trápia vo svojej komôrke. Pán Boh dáva Eliášovi nového pomocníka Elízea, ktorý keď počuje Božie volanie, necháva svoju prácu (zabíja svoje voly na znak ponecha-

(ktorá posluhovala) do „stavu“ Mária (ktorá sedela pri Ježišových nohách a načúvala mu). Nemali by sme mať život zameraný na robenie dobrých skutkov, ale na život zameraný na načúvanie a odovzdanie sa pravému Kráľovi. To však samozrejme neznamená, že nebudeme nič robiť. Máme byť „kontemplatívni aktivisti“ – teda tí, ktorí v tichosti načúvajú Božiemu hlasu a potom konajú, slúžia. Na záver povzbudzujúca myšlienka: obnovený život nie je ako život kométy, ktorá zažiarí a potom zhasne, ale ako život hviezdy, ktorá svieti neustále, konštantne, silno. Modlíme sa, aby sme ako zbor boli nádherné súhvezdia zdobiace nočnú oblohu.

Aká bola spätná väzba účastníkov? Opýtali sme sa ich.
Čo tebou po víkende najviac rezonuje?

Najviac so mnou zarezonovala myšlienka, že Pán Boh sa ku nám prihovára v tichu (1Kr19:12), kde aj získavame jasnosť a kde nás Pán Boh ozajstne formuje.

Aké silné spoločenstvo dokáže byť...

V tichu sa rodí jasnosť. Ticho je prvým Božím hlasom.

Že niekedy odpovedou Pána Boha je iba Jeho prítomnosť. Stačí, že je tam prítomný.

A ešte mi zarezonovalo, že treba byť vytrvalý, ísť ďalej, nepoddať sa frustrácii, rovnako ako Eliáš, ísť aj keď je ťažko, a to je vlastne cesta prípravy - príprava na stretnutie.

Témy o Eliášovi, máme ísť ďalej, aj keď nemáme všetky odpovede... Radosť z chvál a z toho ako rastie zbor - svedectvá starších členov zboru.

Zmena miesta + zmena rýchlosti = zmena smerovania.

Najviac vo mne rezonuje vďaka za to, ako veľmi požehnaný zbor sme a ako dôležité je toto požehnanie rozšíriť všade, kam sa dá. Zároveň však chcem viac myslieť na oddych, pokoj, ticho a samotu vo svojom vzťahu s Pánom Bohom.

Uvedomenie, že môžem byť súčasťou živého zboru, ktorý je prebúdzaný a vedený Pánom Bohom, a že si Pán Boh používa naše spoločenstvo.

Jednoduchá pravda - v ťažkostiach choď za Pánom a On sa postará, tak ako sa staral o Eliáša. Nemáme sa báť, lebo On je s nami!

redakcia Patmosu

nia starého života) a odchádza do služby. Vidíme, že Eliáš odchádza z Chórebu ako nový muž, s novým nastavením, s novou odvahou, od tohto momentu ho už nevidíme sťažovať sa, ale odteraz žije obnovený život. Čo to znamená žiť obnovený život? 1. Vedieť odísť nabok od situácie, ktorá ma momentálne sužuje, potom sa vrátiť naspäť. 2. Starostlivosť o seba – dodržiavať rytmus života (spánok, zdravá výživa, pohyb, určiť si deň odpočinku). 3. Spoločenstvo – vzťahy – je potrebné do nich investovať. 4. Služba (práca) ako odpoveď na Božie volanie.

Aj táto víkendovka bola pozvaním na cestu obnovy, k obnovenému životu. Ide o premenu zo „stavu“ Marta

EKUMÉNA

Kríž ako strom života*Prednáška sestry**Kateřiny Lachmanovej*

Dobrý večer milé sestry a milí bratia! Pán Boh buď s vami! Slava Isusu Christu! Šalom!

Takto ekumenicky nás v nedeľu podvečer 3. marca pozdravil brat Marek Cingel, tajomník VD, v dvorane Biskupského úradu. Na pôdu evanjelickej cirkvi totiž zavítal vzácný hosť – známa česká psychologička, teologička a autorka viacerých kníh – Kateřina Lachmanová, ktorá má svoj duchovný domov v Katolíckej cirkvi. Téma prednášky – Kríž ako strom života. Pani Lachmanová hovorila o tom, že kríž nie je len symbolom utrpenia a smrti, ale aj symbolom nádeje a života. A to nielen nového života, ktorý čaká Božie deti po smrti vo večnosti – ale že Pán Boh vo svojej добрote nám chce dávať život a dobré veci už tu v časnosti. Upozornila, že naše kresťanstvo nemá byť o vážnych, zarmútených tvárach, ale že sa máme ako kresťania tešiť – už v tomto živote – aj keď ho sprevádzajú trápenia a bolesti. Dvojhodinovú prednášku plnú nádejných a občerstvujúcich myšlienok sprevádzala krásnymi piesňami Kapela Východného dištriktu.

Jana Valachová

ŽIVOT ZBORU

**Dôležité termíny
zborových akcií****Máj**

3. – 5.5. – **EVS konferencia** – Prešov
12.5. – **Slávnosť konfirmácie** – Chrám
12.5. – **ESŠ: Šarišský výstup pre mamu** – Šariš
17.5. – **Gardenparty pre konfirmandov** – Fara

Jún

22.6. – **Evanjelický deň** – Žilina
23.6. – **SB v záhrade + Luteriáda** – Fara

Júl

30.6. – 6.7. – **KECY tábor** – Borda
4. – 7.7. – **SEMFEST** – Zvolenská Slatina
22. – 27.7. – **Detský biblický tábor** – Stará voda

August

20. – 25.8. – **Dorastový tábor** – Vyšná Slaná
29.8. – 1.9. – **Misijné dni VD** – Ľubovnianske kúpele

September

8.9. – **Zborový deň** – Jazdecký areál
14.9. – **Seniorátny futbalový turnaj**
22. – 28.9. – **Zájazd po stopách M. Luthera** – Nemecko

Sledujte aj:

www.patmos.sk

FB: CZ ECAV Prešov

Kronika / Oslávenci

ZOSNULÍ | DECEMBER 2023 – FEBRUÁR 2024

Justína Sochová r. Gdovinová, 85 r. – 3. december
 Anna Benková r. Maťašová, 86 r. – 20. december
 Magdaléna Liptáková r. Zošáková, 77 r. – 22. dec.
 Zlatica Raslavská r. Sabolová, 68 r. – 3. január
 Helena Šebejová r. Pavlíková, 92 r. – 9. január
 Štefan Dudáš, 87 r. – 13. január
 Jaroslav Krafčák, 63 r. – 16. január
 Ladislav Doroš r. Bakáč, 67 r. – 21. január
 Mária Štefančinová, r. Michalíková, 73 r. – 23. január
 Marián Olšavský, 57 r. – 25. január
 Mária Chovanová r. Olšavská, 76 r. – 26. január
 Mária Borošová r. Saxunová, 89 r. – 26. január

Rastislav Sabol, 51 r. – 27. január
 Pavel Lenhardt, 71 r. – 27. január
 Ľubomír Nosál, 36 r. – 27. január
 Zuzana Kočíková r. Čorbová, 89 r. – 28. január
 Ľubomír Macej, 50 r. – 28. január
 Zuzana Olejárová r. Vašková, 80 r. – 7. február
 Ladislav Kancír, 86 r. – 11. február
 Tibor Kominko, 86 r. – 15. február

KRSTENÍ | DECEMBER 2023 – FEBRUÁR 2024

Michal Duraň – 16. december
 Rebeka Takáčová – 20. január
 Dávid Pankuch – 24. február

OSLÁVENCI - I. A II. ŠTVRTROK 2024

50 - ADAMČÍN Ivana; BEŇKO Ján; BOMBA Pavol;
 DANIEL-ČARNÝ Juraj, Ing.; DOBOŠOVÁ Františka;
 FECKO Radoslav; GÁLLOVÁ Adriana; JANKOVÁ
 Martina; KOČAMBOVÁ Alena; KOŘÍNKOVÁ Tatiana;
 KRIŽALKOVIČOVÁ Sylvia; OLEJÁROVÁ Beáta;
 PASIERB Igor; PASIERBOVÁ Katarína; RICHTÁRIK
 Peter; SARA KOVÁ Monika; SEDLÁKOVÁ Lýdia;
 ŠANTOVÁ Tatiana; ŠTETINOVÁ Katarína; ŠVORCOVÁ
 Janka;

60 - ANTONYOVÁ Anna; BAJUSOVÁ Zdenka; BALOG
 Stanislav; CEBULÁKOVÁ Luboslava; CINOVÁ Anna,
 Ing.; CINOVÁ Mária Ing.; ČOPÁKOVÁ Mária; DUDÁŠ
 Miroslav; GÁLLOVÁ Marta; GALOVÁ Marta;
 GREGOVÁ Janka; HARČÁROVÁ Mária; HERKELOVÁ
 Danko; CHMEĽOVSKÝ Emil; JAKUBČIN Dušan;
 JURAŠOVÁ Helena Ing.; KOŽLEJ Miroslav;
 KRAFČÁKOVÁ Viera; LENHARDT Anton; MAJER
 Jozef; MIKULA Pavel; OBCOVIČOVÁ Viera;
 OSIFČINOVÁ Danko; PETRO Jozef, Ing.; POLČOVÁ
 Iveta; SEMKO Milan, Ing.; STRIŽOVSKÁ Beáta; ŠIMKO
 Jaroslav; TAKÁČOVÁ Iveta; WOLF Miroslava, Ing.;

65 - BALOGO VÁ Oľga; ČULKA Miloš, Ing.; DAŇKOVÁ
 Božena; DARÁKOVÁ Lýdia; GÁL Štefan; GOLIAŠOVÁ
 Daniela; HUBOVÁ Viera, Ing.; KATUŠČÁKOVÁ Danko;
 LACOVÁ Anna; ONDUŠOVÁ Tatiana; POLOHOVÁ
 Emília; POLOHOVÁ Danko; SEDLÁK Albert;
 SKALICKÁ Darina; SKALICKÝ Dušan; STRIŽOVSKÝ
 Alexander; ŠIMOČKO Miroslav; TAMAŠÍKOVÁ Marta;

70 - CIMERMAN František; DOBÁKOVÁ Daniela;
 FRIŠNIČOVÁ Ľubica, Ing.; GALA Ján; GALA Pavol;
 GERČÁKOVÁ Darina; GOČ Milan; GREGA Milan;
 JUHAS Jozef; KOLESÁR Ján; KUROPČÁK Matej;
 KUROPČÁKOVÁ Božena; MIŽIŠIN Milan; OLEJÁROVÁ
 Oľga; PETROVOVÁ Magdaléna; PLAČKO Ján;
 SEKÁČOVÁ Ľudmila; ŠALAMUN Albert; ŠTOFAN

Jozef; VEREŠČÁK Milan, MUDr.; ZAKAROVSKÁ Jela;
 ŽILINSKÁ Magdaléna;

75 - FERENCOVÁ Milota; GDOVIN Juraj; GREGOVÁ
 Júlia; HRABČÁKOVÁ Viera; CHRAPČIAKOVÁ Mária;
 JANOTKA Vladimír; MARKO Vladimír; MATYSOVÁ
 Helena; MIKITOVÁ Eva; MIŠČÍKOVÁ Alžbeta, Mgr.;

PARTILOVÁ Magdaléna; PRIŠČÁK František;
 REPTIŠOVÁ Dagmar, MUDr.;

80 - KAČMÁROVÁ Mária; KAVUĽOVÁ Mária;
 KOŽLEJOVÁ Valéria; LORINC Pavol; MAKATÚROVÁ
 Anna; MERKOVSKÝ Andrej; PRIBULA František;
 PUČKOVÁ Alžbeta; SIVÁKOVÁ Eva; ŠALAMUN
 Vladimír; ŠMELKOVÁ Božena, Mgr.;

85 - ANDER František, Ing.; BAJOVÁ Helena;
 BENKOVÁ Margita; BULNA František; DEBNÁROVÁ
 Margita; ĎURICOVÁ Anna; HORENSKÁ Anna;
 HORVÁTHOVÁ Eva; HYBENOVÁ Oľga; KAČMÁROVÁ
 Berta; KOBÝLAN Ján; KRIŠTÚFEK František; MACEJ
 Štefan; PRIŠČÁK Andrej;

90 a viac - ANDRAŠKOVA Oľga; BARANOVÁ
 Alžbeta; CIMERMANOVÁ Zuzana; FERENCOVÁ
 Helena; GAJDOŠOVÁ Anna; JAKUBČINOVÁ Milina;
 MACEJOVÁ Anna; MIDRIAKOVÁ Helena;
 SEDLÁKOVÁ Anna; SOCHA Juraj; STRAKA Matej;
 ŠEBEŇOVÁ Mária;

50. výročie sobáša - BANDURA Milan a
 BANDUROVÁ Ružena; BARŇÁK Ján a BARŇÁKOVÁ
 Anna; KLIMKO Jozef a KLIMKOVÁ Kvetoslava PhDr.;

KUBÍK Jaroslav a KUBÍKOVÁ Valéria; PALŠA Vladimír
 Ing. CSc. a PALŠOVÁ Anna PaedDr; PORTIK Milan a
 PORTIKOVÁ Anna; SOKOL Peter a SOKOLOVÁ
 Ľubica; VENGRIN Ján a VENGRINOVÁ Anna;

55. výročie sobáša

JEREMIÁŠ Andrej a JEREMIÁŠOVÁ Juliana;

60. výročie sobáša - BEŇKO Emil a BEŇKOVÁ Oľga;
 POLČA Ján a POLČOVÁ Anna;

aj na nás
záleží

ZAIN VEČER

v spolupráci s Relevant n.o.

AKO MI DOMOV ZMENIL ŽIVOT

18:00

23. apríl 2024

Café Relevant
Svätopluková 12
Prešov

ZAIN

Pátrači na stope

Detský biblický tábor 2024

Stará voda

22. - 27. jún 2024

Po informáciách pátrajte na
patmos.sk/deti/tabor
už čoskoro...

EVANJELICKÁ ZÁKLADNÁ ŠKOLA
NÁM. LEGIONÁROV 3, PREŠOV

ZÁPIS

DETI DO 1. ROČNÍKA

2. - 5. apríl 2024

ZÁPIS PREBIEHA ELEKTRONICKY NA:

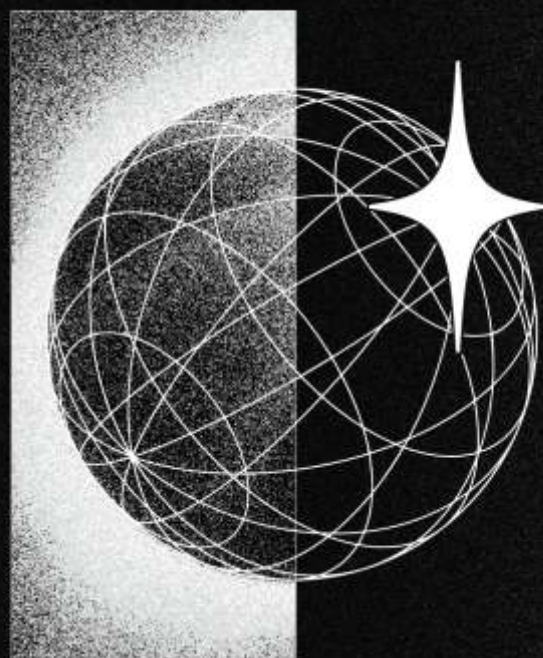
WWW.ESSPO.EDUPAGE.ORG
WWW.ESSPO.SK

V prípade otázok nás
kontaktujte:

skola@esspo.sk
tel: +421 51 7721 401

Športy/ Angličtina/ Native speakers/ Autentické priateľstvá

THE ORIGINAL

KECY Camp Prešov 2024

Anglicko-športový tábor pre teenagerov
30.06.-06.07.2024

camp@kecypo.sk

www.kecypo.sk

VEĽKONOČNÝ VZDYCH

Keď Ťa zajímali
v záhrade v Getsemane
opustili Ťa všetci
drahý môj Pane
Keď stál si pred súdom
sudca Ťa odsúdil
hoc bol si bez viny
Vodou si iba
opláchol ruky
Ty na smrť išiel si
jediný Nevinný
a muky desivé
za mňa si tíško znášal
Keď zem sa zatriasla
nastala tma vôkol
aj Otec nechal Ťa
napospas smrti
Ó Pane Ježiši
srdce mi plače a smúti
To pre mňa
pre moje hriechy
pre všetky zlé činy
bolesti ukrutné
znášal si - nevinný

Je niekde väčšia Láska
než Tvoja bola
vo svete
Mŕtvi sme všetci
bez Tvojej smrti obete
Mŕtvi sme navždy
ak prijať ju nechceme
Pod kríž Tvoj dvihni nás
úbohých zo zeme

Olga Adamkovičová-Semková

VYBER SI SÁM

Dnes stojí blízko nás
život aj smrť
V pýche či v pokore
klope nám na srdce
prehra aj víťazstvo
Komu tie dvere otvoríš
Dnes ešte môžeš sa
slobodne rozhodnúť

Nikto nás nenúti
Všetko je v ponuke
Vybrať si môžeme
to čo nás láka
Zábava šport a či
nedelný turizmus
alebo cesta do chrámu
Vyber si čo sám chceš
Dnes je to na tebe
Víťazom bude
to čo svet ponúka
či Božia preveľká
milosť a láska?

Vyber si čo chceš dnes
Vo všetkom s Bohom žiť
alebo bez Neho
Nikto ťa k ničomu nenúti
No vedz že ty sám vynášaš
rozsudok nad sebou
života večného
alebo smrti

Olga Adamkovičová-Semková

